

PRIVĀTĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS

Noteikumi Nr. 0801.01

Spēkā ar 04.04.2022.

Saskaņā ar šiem noteikumiem AAS "BTA Baltic Insurance Company", turpmāk tekstā – BTA, ar Apdrošinājuma ņēmējiem slēdz apdrošināšanas līgumus par nekustamā īpašuma, kustamās mantas un civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.

SATURS

NOTEIKUMOS LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS	1
I ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA	3
1. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS	3
2. APDROŠINĀJUMA SUMMA	4
3. APDROŠINĀŠANAS AIZSARDZĪBA	4
4. IZNĒMUMI ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAI	9
5. DROŠĪBAS PRASĪBAS	11
6. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ, LABUMA GUVĒJA UN TIESĪGĀ LIETOTĀJA RĪCĪBA, IESTĀJOTIES IESPĒJAMAM APDROŠINĀŠANAS GADĪJUMAM	12
7. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA	13
II CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA	15
ŠAJĀ NODAĻĀ MINĒTOS NOTEIKUMUS PIEMĒRO APDROŠINOT CIVILTIESISKO ATBILDĪBU.	15
8. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS UN ATLĪDZINĀMIE ZAUDĒJUMI	15
9. ATBILDĪBAS LIMITS	17
10. ZAUDĒJUMU ATLĪDZINĀŠANAS PAMATPRINCIPS	18
11. IZNĒMUMI CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANAI	18
12. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ UN BTA RĪCĪBA, PIENĀKUMI UN TIESĪBAS, IESTĀJOTIES IESPĒJAMAM APDROŠINĀŠANAS GADĪJUMAM	20
13. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS IZMAKSAS KĀRTĪBA	20
III VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI	22
14. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA STĀŠANĀS SPĒKĀ UN SPĒKĀ ESĪBA	22
15. APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS SAMAKSAS KĀRTĪBA	22
16. PIENĀKUMS SNIEGT INFORMĀCIJU	22
17. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMU NOSLĒGŠANA AR DISTANCES SAZIŅAS LĪDZEKĻU STARPNIECĪBU	23
18. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DARBĪBAS IZBEIGŠANA	23
19. VISPĀRĒJIE IZNĒMUMI	24
20. LĒMUMA PAR APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBU PIENĒMŠANA UN ATLĪDZĪBAS IZMAKSA	25
21. SŪDZĪBU UN STRĪDU IZSKATĪŠANAS KĀRTĪBA	25
22. PERSONAS DATU APSTRĀDE	26
23. SUBROGĀCIJAS TIESĪBAS	26
24. INFORMĀCIJAS KONFIDENCIALITĀTE	26
25. PĀRĒJIE NOTEIKUMI	26

NOTEIKUMOS LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS

VISPĀRĒJIE TERMINI

Apdrošinājuma ņēmējs – persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.

Apdrošināšanas atlīdzība – par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa vai nodrošināmie pakalpojumi atbilstoši noslēgtajam apdrošināšanas līgumam.

Apdrošināšanas līgums – BTA un Apdrošinājuma ņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru Apdrošinājuma ņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju apdrošināšanas līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt visas pārējās apdrošināšanas līgumā noteiktās saistības, savukārt BTA uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem, kā arī izpildīt visas pārējās līgumā noteiktās saistības. Apdrošināšanas līguma sastāvdaļas ir šie noteikumi, apdrošināšanas polise, apdrošināšanas polises pielikumi, grozījumi.

Apdrošināšanas gadījums – ar apdrošināto risku cēloniski saistīts notikums, kuram iestājoties paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

Apdrošināšanas periods – laikposms, par kuru saskaņā ar apdrošināšanas līgumu tiek maksāta apdrošināšanas prēmija un kurā ir spēkā apdrošināšanas aizsardzība.

Apdrošināšanas pieteikums – BTA noteiktas formas dokuments vai jebkura cita informācija, ko Apdrošinājuma ņēmējs iesniedz BTA, lai informētu par apdrošināšanas objektu, faktiem un apstākļiem, kas nepieciešami

apdrošināšanas līguma noslēgšanai. Ja BTA noteiktas formas apdrošināšanas pieteikums nav iesniegts, tad apdrošināšanas līgumā norādītā informācija par apdrošināšanas objektu, Apdrošinājuma ņēmēju, Apdrošināto un Labuma guvēju tiek uzskatīta par Apdrošinājuma ņēmēja iesniegtu. Apdrošināšanas pieteikuma pieņemšana neuzliek BTA pienākumu noslēgt apdrošināšanas līgumu.

Apdrošināšanas polise – apliecinājums par apdrošināšanas līguma noslēgšanu, kas ietver apdrošināšanas līguma noteikumus, par kādiem Apdrošinājuma ņēmējs un BTA ir vienojušies, kā arī Apdrošinājuma ņēmēja sniegto informāciju par apdrošināšanas objektu, Apdrošinājuma ņēmēju, Apdrošināto un Labuma guvēju. Ja uz apdrošināšanas polises nav pušu parakstu, tas neietekmē apdrošināšanas līguma spēkā esību.

Apdrošināšanas prēmija – apdrošināšanas līgumā norādītais maksājums par apdrošināšanu.

Apdrošinājuma summa – apdrošināšanas līgumā noteiktais BTA saistību apmērs naudas izteiksmē vai tā aprēķināšanas noteikumi.

Apdrošinātais risks – apdrošināšanas līgumā paredzētais no Apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.

BTA – AAS "BTA Baltic Insurance Company", Apdrošinātājs Apdrošināšanas līguma likuma izpratnē.

Kompensācijas princips – apdrošināšanas princips, saskaņā ar kuru apdrošināšanas atlīdzību aprēķina, ņemot vērā apdrošināšanas gadījumā radušos zaudējumu apmēru.

Pašrisks – apdrošināšanas līgumā norādītā zaudējumu daļa, ko neatlīdzina BTA. Pašrisks var tikt noteikts noteiktā naudas summā, procentos no apdrošināšanas gadījuma rezultātā nodarīto zaudējumu summas vai procentos no apdrošinājuma summas. Gadījumā, ja apdrošināšanas līgumā vienam apdrošinātajam riskam ir noteikti vairāki pašrisku veidi, vienmēr tiek piemērots lielākais no tiem. Pašrisks Īpašuma apdrošināšanā un Civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā tiek piemērots atsevišķi.

Tiesīgais lietotājs – persona, kura uz tiesiska pamata lieto ar apdrošināšanas līgumu apdrošināto nekustamo īpašumu vai kustamo mantu.

ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANĀ LIETOTIE TERMINI

Apdrošinātais – persona, kurai ir apdrošināmā interese un kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums.

Faktiskā vērtība – mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā īpašuma un kustamās mantas atjaunošanu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tā bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, atskaitot nolietojumu.

Jaunvērtība – mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā īpašuma un kustamās mantas atjaunošanu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tā bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, neatskaitot nolietojumu.

Labuma guvējs – persona, kura norādīta apdrošināšanas līgumā un kurai izmaksājama apdrošināšanas atlīdzība vai tās daļa apdrošināšanas līgumā noteiktajos gadījumos.

Līguma darbības vieta – apdrošināšanas līgumā norādītā teritorija, kur atrodas apdrošināšanas objekts un kurā ir spēkā ar apdrošināšanas līgumu nodrošinātā apdrošināšana.

Pastāvīgi apdzīvots – nekustamais īpašums, ja Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais vai Tiesīgais lietotājs to izmanto pastāvīgai dzīvošanai un neatstāj nekustamo īpašumu bez fiziskas uzraudzības vairāk kā 30 dienas pēc kārtas. Par fizisku uzraudzību tiek uzskatīta objekta apsekošana no ārpuses un iekšpuses. Nekustamais īpašums netiek uzskatīts par pastāvīgi apdzīvotu, ja nekustamajā īpašumā nav pieslēgta un patērēta elektroenerģija, nav darba kārtībā vai apkures sezonā netiek lietota apkures sistēma, tas nav aprīkots ar sadzīvei nepieciešamajām lietām.

Tirgus vērtība – noteikta naudas summa, par kādu īpašumam būtu jāpāriet no viena īpašnieka pie otra komerciāla darījuma rezultātā starp labprātīgu pārdevēju un labprātīgu pircēju, pieņemot, ka katra no pusēm rīkojas kompetenti, ar aprēķinu un bez piespiešanas.

Virsapdrošināšana – situācija, kad apdrošinājuma summa saskaņā ar vienu vai vairākiem apdrošināšanas līgumiem attiecībā uz vienu un to pašu apdrošināto risku pārsniedz apdrošināšanas objekta vērtību. Šādā gadījumā apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta saskaņā ar kompensācijas principu, t.i., nepārsniedzot zaudējumu summu, to samazinot par pašrisku summu.

Zaudējumu atlīdzināšanas limits – maksimālā Apdrošināšanas atlīdzība, kas var tikt izmaksāta saskaņā ar Apdrošināšanas līgumu, attiecībā uz noteiktu apdrošināto risku 12 mēnešu apdrošināšanas periodā. Pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas zaudējumu atlīdzināšanas limits samazinās par izmaksātās Apdrošināšanas atlīdzības apmēru. Zaudējumu atlīdzināšanas limita noteikšanas gadījumā, apdrošināšanas atlīdzības aprēķinā netiek piemērota zemapdrošināšana.

Zemapdrošināšana – situācija, kad apdrošinājuma summa saskaņā ar vienu vai vairākiem apdrošināšanas līgumiem attiecībā uz vienu un to pašu apdrošināto risku ir mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību. Šādā gadījumā apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta tādā proporcijā, kāda ir starp apdrošinājuma summu un apdrošināšanas objekta vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma, ja apdrošināšanas līgumā nav paredzēts citādi. Pašrisks tiek atskaitīts no šādi aprēķinātās summas.

Pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas princips – Apdrošināšanas princips, saskaņā ar kuru BTA atlīdzinās apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā noteikto Zaudējumu atlīdzināšanas limitu. Šajā gadījumā netiek piemērots zemapdrošināšanas princips.

Stiklojums – apdrošinātajā nekustamajā īpašumā stacionāri fiksētais logu, durvju, sienu, lodžiju stiklojums (t.sk. stiklojuma apdares elementi), ieskaitot to stiprinājumus un rāmjus, kas ir nekustamā īpašuma konstruktīva sastāvdaļa.

CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANĀ LIETOTI TERMINI

Apdrošināšanas teritorija – Apdrošināšanas līgumā norādīta teritorija, kurā radušies zaudējumi.

Apdrošinātais – Apdrošināšanas līgumā norādītā persona, kuras civiltiesiskā atbildība par Trešajām personām nodarītajiem zaudējumiem ir apdrošināta. Par Apdrošinātajiem tiek uzskatītas arī šādas personas:

- a) Apdrošinātā ģimenes locekļi: laulātais vai persona, ar kuru Apdrošinātajam ir kopīga mājsaimniecība, Apdrošinātā pilngadīgie bērni un vecāki;
- b) par kurām Apdrošinātais ir civiltiesiski atbildīgs (Apdrošinātā nepilngadīgie bērni un citas personas par kurām Apdrošinātais ir civiltiesiski atbildīgs atbilstoši Latvijas Republikas Civillikumam);
- c) Tiesīgais lietotājs, bet ierobežojot Apdrošināšanas teritoriju ar īpašuma apdrošināšanā apdrošinātā nekustamā īpašuma adresi.

Pretenzija – Trešās personas iesniegums Apdrošinātajam par zaudējumu atlīdzināšanu.

Prettiesiska rīcība – Apdrošinātā darbība vai bezdarbība, kas radījusi zaudējumus Trešajām personām.

Trešā persona – persona, kurai nodarīti zaudējumi un pienākas Apdrošināšanas atlīdzība saskaņā ar Apdrošināšanas līgumu.

I ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA

1. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS

1.1. Apdrošināšanas objekts ir Apdrošināšanas līgumā norādītā:

1.1.1. Ēka – būve, kas tiek izmantota dzīvošanai un ir pastāvīgi saistīta ar zemi, kopā ar visām ar to pastāvīgi saistītām neatņemamām sastāvdaļām.

Ēkas neatņemamās sastāvdaļas šo noteikumu izpratnē ir:

1.1.1.1. konstruktīvie elementi (piemēram, ēkas pamati, ārsienas, iekšsienas, starpstāvu pārsedzes, jumta konstrukcijas un segums),

1.1.1.2. durvis, vārti, lifti, kāpnes, logi un logu, durvju, sienu, lodžiju stiklojums,

1.1.1.3. ārējā un iekšējā apdare,

1.1.1.4. ūdensapgādes, apkures, kanalizācijas, elektroapgādes un sakaru sistēmas ar visiem to konstrukcijā ietilpstošajiem stacionāri nostiprinātajiem elementiem (tai skaitā sanitārtehnika, apkures katli (tai skaitā siltumsūkņi) un radiatori, karstā ūdens boileri, sūkņi, filtri, iebūvēti gaismas ķermeņi, apsildāmās grīdas, stacionāri nostiprinātas krāsnis, kamīni, ugunsdrošības un pretieklūšanas signalizāciju aprīkojums, stacionārais ugunsdrošības aprīkojums, reklāmas materiāli, satelītu antenas), iebūvētas gaisa kondicionēšanas un ventilēšanas iekārtas,

1.1.1.5. ārējās inženiertehniskās komunikācijas, kas atzarojas no apdrošināšanas objekta līdz pieslēgumam publiskajiem tīkliem, un par kuru ekspluatāciju un remontu apdrošināšanas objekta īpašnieks ir juridiski atbildīgs;

1.1.2. Ēkas daļa (tai skaitā dvīņu un rindu māja) – atbilstoši nekustamā īpašuma koplietošanas līgumam atsevišķā lietošanā nodotās dzīvošanai paredzētās telpas, iekļaujot visas to neatņemamās sastāvdaļas atbilstoši 1.1.1.punkta aprakstam, kas veido šo telpu robežas. Apdrošinot Ēkas daļu, tiek apdrošināta arī kopīpašnieku kopējā lietošanā noteiktā ēkas daļa proporcionāli piederošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram;

1.1.3. Dzīvoklis – dzīvošanai paredzēta dzīvojamā mājā esoša konstruktīvi norobežota un funkcionāli nošķirta telpa vai telpu grupa, kura kā dzīvoklis iezīmēta būves kadastrālās uzmērīšanas lietā. Dzīvoklis tiek apdrošināts, iekļaujot visas tā neatņemamās sastāvdaļas atbilstoši 1.1.1.apakšpunkta aprakstam, kas veido šī dzīvokļa robežas. Apdrošinot dzīvokli, tiek apdrošināta arī kopīpašnieku kopējā lietošanā noteiktā ēkas daļa proporcionāli piederošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram. Mansarda stāvā atrodosies dzīvokļi, tiek apdrošināti ar to saistīto jumta daļu, kas ir šī dzīvokļa konstruktīvā daļa;

1.1.4. Palīgēka – atsevišķa nedzīvojama būve, kas pamatā netiek izmantota vai nav paredzēta dzīvošanai;

1.1.5. Labiekārtojuma konstrukcija – konstrukcijas, kas ir pastāvīgi saistītas ar zemes gabalu, uz kura atrodas šo noteikumu 1.1.1., 1.1.2. un 1.1.4.punktos minētais apdrošinātais nekustamais īpašums

(piemēram, žogi, nojumes, gājēju ceļi, stacionāras laistīšanas sistēmas, ārējais apgaismojums, bērnu rotaļu laukumi, apstādījumi), ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi;

1.1.6. Remontieguldījumi – telpu iekšējā apdare (tai skaitā ūdensapgādes, apkures, kanalizācijas, elektroapgādes un sakaru sistēmas ar visiem to konstrukcijā ietilpstošajiem stacionāri nostiprinātajiem elementiem, logi, durvis). Remontieguldījumu apdrošināšana tiek veikta pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa arī tajā gadījumā, ja par to nav veikta īpaša atzīme apdrošināšanas līgumā.

1.1.7. Kustamā manta – kustamās lietas (piemēram, mēbeles, t.sk. iebūvētās mēbeles, sadzīves tehnika, apģērbi, interjera elementi, sporta piederumi), kas atrodas līguma darbības vietā un pieder vai ir nodotas lietošanā apdrošinātajam vai ar viņu kopā dzīvojošiem ģimenes locekļiem;

1.1.7.1. Tiks atlīdzināti zaudējumi saistībā ar ārpus ēkām un telpām esošas kustamās mantas bojājumu vai bojāeju, ja kustamās mantas uzglabāšanu ārpus ēkām un telpām paredz apdrošinātās kustamās mantas izmantošanas specifika un šī kustamā manta ir apdrošināta saskaņā ar apdrošināšanas līgumu. Kustamā manta ir apdrošināta tikai tad, kad tā atrodas līguma darbības vietā, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu ir nodrošināta papildu apdrošināšanas aizsardzība – Kustamā manta ārpus mājokļa.

1.1.7.2. Pēc Apdrošinājuma ņēmēja izvēles kustamā manta var būt apdrošināta:

a) kā priekšmetu kopums;

Apdrošinot kustamo mantu kā priekšmetu kopumu, apdrošināšanas līgumā netiek norādīts katrs apdrošinātais priekšmets atsevišķi, bet apdrošināšanas līgumā tiek norādīts zaudējumu atlīdzināšanas limits kustamai mantai. Šajā gadījumā netiek piemērota zemapdrošināšana;

b) kā atsevišķi priekšmeti;

Apdrošinot kustamo mantu kā atsevišķus priekšmetus, katrs apdrošinātais priekšmets tiek norādīts apdrošināšanas līgumā, katram apdrošinātajam priekšmetam tiek noteikta apdrošinājuma summa un šajā gadījumā var būt piemērota zemapdrošināšana.

2. APDROŠINĀJUMA SUMMA

2.1. Apdrošinājuma summu nosaka Apdrošinājuma ņēmējs. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņēmējs uzņemas pilnu atbildību par apdrošinājuma summas noteikšanu un tās atbilstību apdrošināšanas objekta vērtībai. Ja, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek konstatēts, ka apdrošinājuma summa atšķiras no apdrošināšanas objekta vērtības, tad, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības apmēru, tiek piemēroti nosacījumi par zemapdrošināšanu vai virsapdrošināšanu.

2.2. Papildus šajos noteikumos minētajiem gadījumiem, pusēm vienojoties un nepārprotami to norādot apdrošināšanas līgumā, apdrošināšanas objekts var tikt apdrošināts pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa, saskaņā ar kuru BTA atlīdzinās apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu atlīdzināšanas limitu.

2.3. Apdrošinājuma summa nekustamam īpašumam tiek noteikta Jaunvērtībā, ja nekustama īpašuma nolietojums nepārsniedz 40%, bet, ja nolietojums pārsniedz 40%, apdrošinājuma summa tiek noteikta Faktiskā vērtībā.

2.4. Apdrošinātā kustamā manta, kas apdrošinātā riska iestāšanās brīdī nav vecāka par 3 gadiem, ir apdrošināta Jaunvērtībā, tas ir, apdrošinātās kustamās mantas vērtība tiek noteikta līdzvērtīgas (pēc savām īpašībām un pielietojuma) jaunas kustamās mantas vērtībai. Telefoni, to aprikojums, planšetdatori, viedpulksteņi tiek apdrošināti Jaunvērtībā 3 mēnešus no iegādes brīža.

2.5. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošinājuma summa paliek nemainīga, izņemot gadījumus, kad apdrošinātais nekustamais īpašums ir gājis bojā vai apdrošinājuma summa bija noteikta pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa, kad apdrošinājuma summa tiek samazināta par izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmēru.

2.6. Apdrošinot kustamo mantu, ja noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav noteikts citādāk, tad katrs kustamas mantas priekšmets, kura vērtība pārsniedz 5 000 EUR ir īpaši jānorāda apdrošināšanas līgumā. Ja tas nav izdarīts, tad apdrošināšanas atlīdzība par šāda priekšmeta bojājumiem, bojāeju vai zudumu tiks izmaksāta, nepārsniedzot 5 000 EUR.

3. APDROŠINĀŠANAS AIZSARDZĪBA

NOSAUKTO PAMATRISKU APDROŠINĀŠANA

3.1. Apdrošināšanas objekts tiek apdrošināts zemāk nosauktajiem **pamatriskiem**, ja apdrošināšanas līgumā tie ir atzīmēti kā apdrošināti:

3.1.1. Uguns:

BTA atļūdzina zaudējumus par bojājumiem kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

- 3.1.1.1.** Ugunsgrēks – uguns rašanās tai neparedzētā vietā, tai skaitā, atstājot tai paredzēto vietu un spējot izplatīties patstāvīgi. Tiek atļūdzināts arī sodrēju, dūmu un uguns dzēšanas seku radītais apdrošināšanas objekta bojājums, ja to cēlonis ir bijis ugunsgrēks;
- 3.1.1.2.** Eksplozija – gāzu vai tvaika izplešanās tieksmes balstīta, pēkšņi notiekoša spēka izpausme. Tvertnes (piemēram, katla, cauruļvada) eksplozija ir notikusi tad, ja tās sienas ir plīsušas tādā mērā, ka notiek pēkšņa spiedienu izlūdzināšanās starp tvertnes iekšieni un ārieni;
- 3.1.1.3.** Zibens (arī lodveida zibens) spēriens – zibens tieša iedarbība uz apdrošināšanas objektu, kā rezultātā tam tiek nodarīts bojājums, vai izceļas ugunsgrēks;
- 3.1.1.4.** Lidaparāta, tā daļu vai tā kravas nogāšanās – pilotējama vai nepilotējama lidaparāta, tā daļu vai tā kravas tieša uzkrīšana apdrošināšanas objektam.

3.1.2. Šķidruma vai tvaika noplūde:

BTA atļūdzina zaudējumus par bojājumiem apdrošinātajai kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

- 3.1.2.1.** Nekustamā īpašuma iekšpusē esošu komunikācijas sistēmu (piemēram, ūdens apgādes, kanalizācijas, apkures, lietuvu notekūdeņu, ventilācijas, kondicionēšanas un ugunsdzēšanas sistēmu cauruļvadu, sanitārtehniskas vai sadzīves iekārtu) avārija – tas ir, pēkšņs un neparedzēts to pārrāvums, plīsums vai nosprostojušums, kā rezultātā ir notikusi šķidruma vai tvaika noplūde;
- 3.1.2.2.** Nekustamā īpašuma iekšpusē esoša cauruļvada aizsalšana un tai sekojošs cauruļvada plīsums;
- 3.1.2.3.** Trešo personu darbība vai bezdarbība, kuras dēļ ir notikusi šķidruma vai tvaika noplūde no iekšējām komunikāciju sistēmām;
- 3.1.2.4.** Stacionāro automātisko ugunsgrēka dzēšanas sistēmu un iekārtu (piemēram, sprinkleru) automātiskās reaģēšanas dēļ radusies šķidruma noplūde.

3.1.3. Dabas stihiskie posti:

BTA atļūdzina zaudējumus par bojājumiem apdrošinātajai kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

- 3.1.3.1.** Vētra – vējš ar ātrumu vismaz 17 m/s, kas radījusi mehāniskus un redzamus bojājumus apdrošināšanas objektam.
Ja vēja ātrumu līguma darbības vietā nav iespējams noteikt, tad uzskatāms, ka vētra bijusi, ja līguma darbības vietai blakus esošajām ēkām un priekšmetiem, kuri bija nevainojamā stāvoklī, vēja ietekmē ir nodarīts bojājums;
- 3.1.3.2.** Krusa – atmosfēras nokrišņi ledus graudu veidā;
- 3.1.3.3.** Plūdi – līguma darbības vietas applūšana ar ūdeni, kas pārgājis pāri atklātām ūdenstilpēm vai baseiniem, dambjiem vai krastiem.
- 3.1.3.4.** Sniega iedarbība – sniega segas svara iedarbība uz nekustamā īpašuma jumta pārsegumu vai konstrukcijām, ar nosacījumu, ka sniega sega radusies nepārtrauktas stipras snigšanas rezultātā un bojājums jumta pārsegumam vai konstrukcijai noticis ne vēlāk kā 48 stundu laikā, skaitot no tās dienas beigām, kad apdrošināšanas līguma darbības vietā ir bijusi stipra snigšana. Saskaņā ar šiem noteikumiem stipra snigšana ir, ja diennakts laikā uzkrītusi 20 cm vai biezāka sniega sega;
- 3.1.3.5.** Zemestrīce – pēkšņa enerģijas atbrīvošanās Zemes garozā, kā rezultātā veidojas seismiskie viļņi, kas pēc Rihtera skalas, ir vismaz 4 balles stipra.

3.1.4. Trešo personu prettiesiska rīcība:

BTA atļūdzina zaudējumus par bojājumiem kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

- 3.1.4.1.** Vandālisms – trešo personu tīša, ļaunprātīga darbība, kad veikta kustamās mantas vai nekustamā īpašuma bojāšana un tā nav saistīta ar Uguni, Šķidruma vai tvaika noplūdi, Zādzību ar ielaušanos vai Laupīšanu,
- 3.1.4.2.** Zādzība ar ielaušanos – slepena vai atklāta kustamās mantas vai nekustamā īpašuma neatņemamo sastāvdaļu nolaupišana, ja tā izdarīta, trešajām personām prettiesiski iekļūstot slēgtās telpās ar nepārprotamām ielaušanās pazīmēm, tas ir, salaužot, mehāniski bojājot šķēršļus vai atmūķējot slēdzenes,

- 3.1.4.3.** Laupīšana – kustamās mantas vai nekustamā īpašuma neatņemamo sastāvdaļu nolaupišana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu personām, kas uz tiesiska pamata atrodas vai lieto apdrošināšanas objektu,
- 3.1.4.4.** Sauszemes transportlīdzekļa trieciens – kustamās mantas vai nekustamā īpašuma bojāeja vai bojāšana, ko tieši izraisījusi trešās personas sauszemes transportlīdzekļa, tai skaitā sliežu transportlīdzekļa, mehāniska iedarbība uz apdrošināšanas objektu.

3.2. Papildus pamatriskiem BTA atlīdzina zaudējumus par bojājumiem apdrošinātajai kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja to cēlonis ir:

- 3.2.1.** apdrošināšanas objekta tuvumā esošo koku, mastu, stabu vai to daļu brīva nogāšanās gravitācijas spēka rezultātā, kas nav noticis fiziskas nolietojumā (nodiluma) dēļ vai kādu ilgstošu sadalīšanās procesu (piemēram, korozijas, pūšanas, trūdēšanas procesu) iedarbības rezultātā.
Tiks atlīdzināti arī zaudējumi, ja koku, mastu vai stabu bojājumi būs radušies ilgstošas sadalīšanās procesā, ko iepriekš pēc ārējiem novērojumiem nevarēja konstatēt. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek piemērots zemākais apdrošināšanas polisē minētais pašrisks, kas tiek noteikts attiecībā uz pamatriskiem;
- 3.2.2.** nekustamā īpašuma stiklojuma saplīšana, kas radusies jebkādu pēkšņu, neparedzētu un no apdrošinātā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ. Stiklojuma plīsuma risks ir iestājies, ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā vienīgais apdrošinātā nekustamā īpašuma bojājums ir stiklojuma plīsums vai saplīšana;
- 3.2.3.** virsskaņas lidmašīnas triecienviļņa tieša iedarbošanās uz apdrošināšanas objektu;
- 3.2.4.** virszemes inženiertehnisko komunikāciju apledojums virs 10 mm.

3.3. Papildus pamatriskiem BTA atlīdzina zaudējumus šādos gadījumos:

- 3.3.1.** ja tiek apdrošināts Dzīvoklis, tad tiek atlīdzināti arī zaudējumi apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā, kas radušies ar Dzīvokli juridiski saistītas autostāvvietas vai palīgtelpas bojājumu rezultātā, bet ne vairāk kā 3 000 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;
- 3.3.2.** ja apdrošināšanas līgumā nav norādīts apdrošināšanas objekts – Labiekārtojuma konstrukcija, tad BTA atlīdzinās zaudējumus apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā saistībā ar labiekārtojuma konstrukciju bojājumu, bojāeju vai zudumu līdz 5% no kopējās nekustamā īpašuma apdrošinājuma summas apdrošināšanas objekta atrašanās adresē, bet ne vairāk kā 10 000 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai ar nosacījumu, ja apdrošināšanas līgumā norādītais apdrošināšanas objekts ir ēka vai ēkas daļa;
- 3.3.3.** ja ir apdrošināta Kustamā manta, tad tiks atlīdzināti zaudējumi, kas radušies kustamās mantas zuduma gadījumā no nožogotas teritorijas bez ielaušanās pazīmēm, līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu. Apdrošināšana ir spēkā kustamai mantai atrodoties apdrošinātajā adresē ārpus ēkām, palīgēkām;
- 3.3.4.** tiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies saistībā ar zibens laikā notikušiem bojājumiem pārspriegumu rezultātā līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;
- 3.3.5.** iestājoties Šķidrums vai tvaika noplūdei, tiek atlīdzināti zaudējumi saistībā ar komunikāciju sistēmu remontu, kas izraisījušas šķidrums vai tvaika noplūdi, līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;
- 3.3.6.** iestājoties Šķidrums vai tvaika noplūdei, BTA atlīdzinās saprātīgos, dokumentāli pierādāmos izdevumus, kas nepieciešami bojājuma cēloņa atrašanai, līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;
- 3.3.7.** tiks atlīdzināti pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi, ja apdrošināšanas līgumā nav norādīta papildu apdrošināšanas aizsardzība – Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi, līdz 450 EUR mēnesī, bet nepārsniedzot maksimālo atlīdzināšanas periodu 9 mēneši Uguns gadījumā, bet pārējo apdrošināto pamatrisku iestāšanās gadījumā maksimālais izdevumu atlīdzināšanas periods tiek noteikts 1 mēnesis. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai ar nosacījumu, ka apdrošināšanas līgumā apdrošināšanas objekts ir ēka, ēkas daļa vai dzīvoklis.
 - 3.3.7.1.** Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumu atlīdzināšana tiek izbeigta ar brīdi, kad BTA saņem informāciju, ka apdrošināšanas objekts netiks atjaunots vai atjaunošana jau pabeigta;
 - 3.3.7.2.** Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi netiek atlīdzināti, ja pagaidu dzīvesvieta netiek izmantota pastāvīgai dzīvošanai;
- 3.3.8.** ja saskaņā ar apdrošināšanas līgumu apdrošināšanas objekts ir kustamā manta, bet saskaņā ar līgumu nav nodrošināta papildu apdrošināšanas aizsardzība – Kustamā manta ārpus mājokļa, tad BTA atlīdzinās zaudējumus par kustamās mantas, kas atrodas ārpus līguma darbības vietas, Eiropas Savienības teritorijā, bojājumu, bojāeju vai zudumu, kas radies apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā, līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;
- 3.3.9.** tiks atlīdzināti zaudējumi līdz 5 000 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu, ja apdrošinātais

pamatrisks, kas noslēgtajā apdrošināšanas līgumā atzīmēts kā apdrošināts, ir iestājies tādu apdrošināšanas objektā veiktu remonta, atjaunošanas, pārbūves, būvdarbu vai nojaukšanas darbu rezultātā, kuru uzsākšanai un veikšanai saskaņā ar Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem ir jāsaņem saskaņojums no atbildīgas valsts vai pašvaldības institūcijas. Šādā gadījumā tiks piemērots pašrisks 500 EUR apmērā, ja apdrošināšanas līgumā nav noteikts lielāks pašriskā apmērs. Šajā gadījumā nav spēkā šo noteikumu 4.1.7. punkts;

3.3.10. ja ir apdrošināta Kustamā manta un juvelierizstrādājumi apdrošināšanas līgumā nav atsevišķi atzīmēti kā apdrošināti, tad zaudējumi par juvelierizstrādājumu bojājumu, bojāeju vai zudumu apdrošināto pamatrisku vai papildrisku rezultātā tiks atlīdzināti līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;

3.3.11. ja ir apdrošināta Kustamā manta, tad tiek atlīdzināti zaudējumi saistībā ar neiebūvētu būvmateriālu bojājumu, bojāeju vai zudumu apdrošināto pamatrisku vai papildrisku rezultātā līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu.

VISU RISKU APDROŠINĀŠANA

3.4. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts visiem riskiem, tad BTA atlīdzinās zaudējumus saistībā ar apdrošinātā nekustamā īpašuma vai kustamās mantas bojājumu, bojāeju vai zudumu, ja apdrošināšanas objekta bojājums, bojāeja vai zudums iestājies apdrošināšanas līgumā norādītajā apdrošināšanas objekta adresē jebkādu pēkšņu un neparedzamu ārējas iedarbības apstākļu rezultātā, izņemot gadījumus, kas minēti šo noteikumu 4. sadaļā - „Izņēmumi īpašuma apdrošināšanai” un 19. sadaļā - “Vispārējie izņēmumi”.

3.4.1. Papildus noteikumu 3.4.punktā minētajam, BTA atlīdzina noteikumu 3.2. un 3.3.punktā minētos un šādus zaudējumus:

3.4.1.1. ja ir apdrošināta Kustamā manta, tad tiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies saistībā ar personu apliecinošu dokumentu, īpašuma tiesību apliecinošu dokumentu, maksājuma karšu, piederošā transportlīdzekļa atslēgu vai signalizācijas pults izgatavošanas izmaksām minēto priekšmetu zuduma, bojāejas vai bojājumu gadījumā apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;

3.4.1.2. ja ir apdrošināta Kustamā manta, tad tiek atlīdzināti zaudējumi par licencētu datorprogrammu bojāeju vai zudumu apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;

3.4.1.3. ja ir apdrošināta Kustamā manta, tad tiek atlīdzināti zaudējumi par medikamentu, alkohola, tabakas izstrādājumu, pārtikas produktu, kosmētikas, parfimērijas bojāeju vai zudumu apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā līdz 100 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;

3.4.1.4. ja ir apdrošināts Nekustamais īpašums, tad tiek atlīdzināti izdevumi par nekustamā īpašuma pielāgošanu, ja Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais vai Tiesīgais lietotājs nespēj vairs patstāvīgi pārvietoties un ir jāizmanto ratiņkrēsls, vai ir ieguvis I invaliditātes grupu, līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu;

3.4.1.5. ja ir apdrošināts Nekustamais īpašums un negadījums ir noticis saistībā ar Ugunsgrēku, tad tiek atlīdzināti izdevumi par psihologa, psihoterapeita palīdzību (tiek atlīdzināti tikai par Latvijas Republikas Veselības inspekcijas uzturētajā Ārstniecības iestāžu reģistrā reģistrētā ārstniecības iestādē, Ārstniecības personu reģistrā reģistrētas ārstniecības personas sniegtie pakalpojumi) līdz 500 EUR par periodu ne ilgāk kā 6 mēneši;

3.4.1.6. ja ir apdrošināts Nekustamais īpašums, tad tiek atlīdzināti zaudējumi par piespiedu atgriešanos no ceļojuma, iespējamā apdrošināšanas gadījuma dēļ, līdz 500 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu (zaudējumi tiek atlīdzināti, tikai iepriekš saskaņojot ar Apdrošinātāju);

3.4.1.7. atlikušās mantas transportēšanas un uzglabāšanas izmaksas, ja pēc apdrošināšanas gadījuma nav iespējams bojātajā nekustamajā īpašumā glabāt mantu. Glabāšanas izmaksas tiek atlīdzinātas līdz brīdim, kad apdrošinātais nekustamais īpašums ir pilnībā atjaunots, bet ne ilgāk kā 6 mēnešus. Maksimālais zaudējumu atlīdzības limits tiek noteikts 500 EUR apmērā par vienu apdrošināšanas gadījumu.

PAPILDU APDROŠINĀŠANA

3.5. Ar apdrošināšanas līgumu tiek nodrošināta šāda papildu apdrošināšanas aizsardzība, tikai ar nosacījumu, ka apdrošināšanas līgumā tā ir atzīmēta kā nodrošināta (gan nosaukto pamatrisku apdrošināšanas, gan visu risku apdrošināšanas gadījumā):

3.5.1. Elektroniskie riski:

3.5.1.1. BTA atlīdzina zaudējumus par kustamās mantas vai nekustamā īpašuma konstrukcijā ietilpstošo elektroiekārtu, kas darbojas ar elektrisko strāvu (piemēram, apkures katls, boilers, sadales skapis), bojājumu, ja tā cēlonis ir:

- a)** avārijas izraisīts vai iepriekš neizziņots elektrības padeves pārtraukums,
- b)** elektriskās strāvas iedarbība, tai skaitā bojājumi, kas radušies pārsprieguma, pārslodzes, īssavienojuma dēļ, neatkarīgi no tā, vai bojājums elektriskās strāvas iedarbības rezultātā radies no liesmas vai nē,
- c)** zibens spēriena sekundārās parādības un no tām izrietošās elektromagnētiskās un elektriskās parādības,

3.5.1.2. apdrošinot elektroniskus riskus, nav spēkā šo noteikumu 4.1.16.punkts.

3.5.2. Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi:

3.5.2.1. Ja, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātais nekustamais īpašums, kas izmantots pastāvīgai dzīvošanai, ir gājis bojā, vai bojāts tā, ka dzīvošana tajā nav iespējama, tad BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu atlīdzināšanas limitu, atlīdzinās dokumentāli pierādāmos saprātīgos un nepieciešamos pārcelšanās izdevumus uz pagaidu dzīvesvietu un īres maksu par citas dzīvesvietas (t.sk. viesnīcas), pagaidu īri;

3.5.2.2. pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi tiek atlīdzināti, sākot no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža, līdz brīdim, kad apdrošinātais nekustamais īpašums ir pilnībā atjaunots, vai BTA ir izmaksājusi pilnu apdrošināšanas atlīdzību par bojāgājušo apdrošināšanas objektu, bet ne ilgāk kā 12 mēnešus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža;

3.5.2.3. pagaidu dzīvesvietas īres izdevumu apdrošināšanā netiek pielietots zemapdrošināšanas princips un pašrisks.

3.5.3. Īrnieku nodarītais kaitējums:

3.5.3.1. BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu atlīdzināšanas limitu, izmaksā apdrošināšanas atlīdzību par apdrošināšanas objektam nodarīto bojājumu, kas radies Apdrošinātā īrnieku ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības rezultātā;

3.5.3.2. priekšnosacījums negadījuma atzīšanai par apdrošināšanas gadījumu īrnieka nodarīta kaitējuma riska iestāšanās rezultātā un apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanai ir iespējamā apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī spēkā esošs īres līgums ar darbības termiņu, kas ir ne mazāk ka 1 mēnesis, un kompetentas iestādes apstiprinājums par īrnieku nodarītiem zaudējumiem.

3.5.4. Kustamā manta ārpus mājokļa:

3.5.4.1. BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu atlīdzināšanas limitu, izmaksā apdrošināšanas atlīdzību par kustamās mantas, kas atrodas ārpus apdrošināšanas objekta adreses, Eiropas Savienības teritorijā, bojājumu, bojāeju vai zudumu, kas radies apdrošināšanas gadījuma iestāšanās rezultātā;

3.5.4.2. apdrošināšanas aizsardzība darbojas tikai gadījumā, kad kustamā manta atrodas Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā vai ar viņu kopā dzīvojošiem ģimenes locekļu, uzraudzībā, vai aizslēgtās telpās vai vietās, vai atstāta bez uzraudzības sabiedriskā vietā ar nosacījumu, ka ir pieslēgta ar speciālu saslēdzēju pie nekustīgi nostiprinātas, drošas konstrukcijas.

3.5.5. Mājdzīvnieku apdrošināšana:

3.5.5.1. BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteiktās apdrošinājuma summas apmērā, ja iestājas mājdzīvnieka nāve slimības, traumas, dzemdību, trešo personu prettiesiskas rīcības, ugunsgrēka, dabas stihisko postījumu, citu dzīvnieku uzbrukuma, saindēšanās ar indīgām vielām, indīgu dzīvnieku vai kukaiņu koduma, pakļūšanas zem transporta līdzekļa dēļ;

3.5.5.2. Apdrošināšanas objekts šis papildu apdrošināšanas aizsardzības ietvaros var būt suns vai kaķis vecumā no 6 mēnešiem līdz 12 gadiem. Sunim jābūt reģistrētam Latvijas Republikas Lauksaimniecības datu centra dzīvnieku reģistrā, kaķim reģistrācija nav obligāta;

3.5.5.3. priekšnosacījums negadījuma atzīšanai par apdrošināšanas gadījumu ir sertificēta veterinārārsta slēdziens par mājdzīvnieka bojāejas cēloni.

3.5.6. Īres ienākumu zudums:

- 3.5.6.1.** BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto zaudējumu atlīdzināšanas limitu, izmaksā apdrošināšanas atlīdzību par īres ienākumu zudumu, ja tā cēlonis ir apdrošinātā nekustamā īpašuma bojājums, bojāeja vai zudums, kas radies apdrošināto risku iestāšanās rezultātā;
- 3.5.6.2.** pierādāmie īres ienākumi tiek atlīdzināti, sākot no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža, ja dzīvošana nekustamajā īpašumā nav iespējama, līdz brīdim, kad apdrošinātais īpašums ir pilnībā atjaunots, bet ne ilgāk kā 12 mēnešus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža uguns riska iestāšanās gadījumā, bet pārējo apdrošināto risku iestāšanās gadījumā maksimālais atlīdzināšanas periods tiek noteikts 1 mēnesis;
- 3.5.6.3.** īres ienākumi netiek atlīdzināti, ja apdrošināšanas objekts netiks atjaunots;
- 3.5.6.4.** īres ienākumi tiek atlīdzināti pēc īres tirgus vidējiem rādītājiem par līdzvērtīgu nekustamā īpašuma īri, bet nepārsniedzot īres līgumā norādīto īres maksu.

3.5.7. Kredītmaksājuma atlīdzināšana:

- 3.5.7.1.** BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību hipotekārā kredītmaksājuma apmērā par apdrošināto nekustamo īpašumu, ja tā bojājums, bojāeja vai zudums radies Uguns iestāšanās rezultātā un dzīvošana tajā nav iespējama;
- 3.5.7.2.** pierādāmais hipotekārais kredītmaksājums tiek atlīdzināts, sākot no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža un līdz brīdim, kad apdrošinātais īpašums ir pilnībā atjaunots, bet ne ilgāk kā 6 mēnešus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža un zaudējumu atlīdzināšanas limits tiek noteikts 3 000 EUR apmērā par vienu apdrošināšanas gadījumu;
- 3.5.7.3.** hipotekārais kredītmaksājums netiek atlīdzināts, ja pirms apdrošināšanas negadījuma nebija veikts kārtējais kredītmaksājums.

3.5.8. Pagarinātā garantija:

- 3.5.8.1.** BTA pagarinātās garantijas laikā atlīdzinās zaudējumus preces defektu dēļ, kas saskaņā ar ražotāja garantiju būtu uzskatāmi par garantijas gadījumiem.
Pagarinātā garantija stājas spēkā, beidzoties ražotāja garantijas termiņam un darbojas vēl divus gadus (24 mēnešus), nodrošinot zaudējumu atlīdzināšanu ierīces sabojāšanas gadījumā, kad apdrošināšanas objektam nepieciešams remonts, kas atbilst garantijas remonta nosacījumiem;
- 3.5.8.2.** tiek apdrošinātas elektroniskas ierīces (sadzīves tehnika, elektroiekārtas, elektronika, datortehnika), kas iegādātas jaunas, bez defektiem ar ražotāja garantiju ne mazāk kā 24 mēneši un tiek izmantotas mājāsaimniecībā;
- 3.5.8.3.** priekšnosacījums garantijas gadījumu atzīšanai ir dokumentu, kas apstiprina preces iegādi, iegādes vietu un datumu, iesniegšana;
- 3.5.8.4.** zaudējumi netiek atlīdzināti, ja bojājumu cēlonis ir neatbilstoša ekspluatācija, ražotāja instrukciju neievērošana, ārējas iedarbības izraisītie bojājumi;
- 3.5.8.5.** netiek atlīdzināti zaudējumi par nodilumam pakļautām maināmajam detaļām vai, ja ierīcei ir veikti nesaskaņoti remontu, modifikācijas vai pārbūves.

4. IZŅĒMUMI ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAI

4.1. Par apdrošināšanas gadījumu netiek uzskatīts un netiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies:

- 4.1.1.** ilgstošu, pakāpeniski notiekošu procesu rezultātā (piemēram, dabiska nolietošana, korozija, nodilums, oksidācija, katlakmens, trūdēšana, pelēšana, sēnišu kaitējums, dabiskā mitruma vai gaismas iedarbība, krāsas izmaiņas, smaržas izmaiņas, putekļi, atkritumi, sodrēji, kvēpi, izmaiņas gaisa temperatūrā vai gaisa mitrumā, atmosfēras apstākļi, ķīmikāliju ietekmes izžūšana vai izkalšana, iztvaikošana vai izgarošana, izmaiņas materiāla struktūrā vai apdarē);
- 4.1.2.** apdrošinātā nekustamā īpašuma pamatu nosēšanās, nobīdīšanās vai apdrošinātā nekustamā īpašuma plaisāšanas rezultātā;
- 4.1.3.** augsnes sasalšanas rezultātā;
- 4.1.4.** ledus vai sniega masas izkustēšanās rezultātā (piemēram, slīdot pa jumtu plaknēm un krītot no tām);
- 4.1.5.** kaitēkļu, grauzēju vai citu dzīvnieku darbības rezultātā;
- 4.1.6.** pārkāpjot apdrošināšanas objektu ekspluatācijas prasības, kas noteiktas apdrošināšanas objektu lietošanas instrukcijās vai Latvijas Republikas spēkā esošajos normatīvajos aktos, izmantojot apdrošināšanas objektu tam neparedzētiem mērķiem vai neparedzētā veidā;
- 4.1.7.** apdrošināšanas objektā veikta remonta, atjaunošanas, pārbūves, būvdarbu vai nojaukšanas darbu

- rezultātā, kuru uzsākšanai un veikšanai saskaņā ar Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem ir jāsaņem saskaņojums no atbildīgas valsts vai pašvaldības institūcijas;
- 4.1.8.** apdrošināšanas objektā kļūdu aprēķinos, plānojumā vai projektēšanā dēļ, kā arī nekvalitatīvu vai nepiemērotu būvmateriālu izmantošanas rezultātā;
 - 4.1.9.** ārpus apdrošināšanas objekta veiktu remontu, atjaunošanu, pārbūves, būvdarbu vai nojaukšanas darbu rezultātā, bet tiek atlīdzināti zaudējumi, ja šo darbu rezultātā iestājas kāds no riskiem, kas minēti 3.1.1. un 3.1.2. punktos.
 - 4.1.10.** ūdens, gāzes, elektroenerģijas, kurināmā vai citu enerģijas resursu piegādes pārtraukuma rezultātā, ja šis pārtraukums nav radies apdrošināšanas gadījuma rezultātā;
 - 4.1.11.** datora failu un programnodrošinājuma bojājumu vai zuduma rezultātā, izņemot 3.4.1.2.punktā paredzēto gadījumu;
 - 4.1.12.** apdrošināšanas objektam, ko tieši vai netieši izraisījusi vai sekmējusi jebkura datora, datorsistēmas, datorprogrammas, datora koda, vai jebkuras citas elektroniskas sistēmas izmantošana kā līdzeklis kaitējuma izraisīšanai, kā arī netiek atlīdzināti datoru vīrusu izraisītie zaudējumi;
 - 4.1.13.** Apdrošinātā, Apdrošinājuma ņēmēja, Tiesīgā lietotāja vai Labuma guvēja ļauna nolūka vai vainas pakāpes, kas zaudējumu atlīdzināšanas un citu civiltiesisko seku ziņā ir pielīdzināma ļaunam nolūkam, rezultātā;
 - 4.1.14.** vides piesārņošanas, piegružošanas vai saindēšanas rezultātā, kā arī saistībā ar videi nodarītu kaitējumu;
 - 4.1.15.** azbesta un tā savienojumu iedarbības rezultātā;
 - 4.1.16.** elektroiekārtām (piemēram, apkures katls, boilers, sūkņi, televizors, sadzīves tehnika) saistībā ar elektrības padeves traucējumiem (avārija vai elektrības padeves pārtraukums), elektriskās strāvas iedarbību, tai skaitā bojājumiem, kas radušies pārsprieguma, pārslodzes, īssavienojuma, slihta kontakta, mērierīču, regulējošo vai drošības ierīču bojājumu vai zibens spēriena sekundāro parādību un no tām izrietošo elektromagnētisko svārstību dēļ;
 - 4.1.17.** nekustamajam īpašumam un kustamai mantai bez ārēja spēka pielietošanas, tās iekšēja bojājuma vai kustamās mantas ekspluatācijas, apkopes, pārveidošanas vai remonta rezultātā;
 - 4.1.18.** gruntsūdeņu līmeņa izmaiņu rezultātā vai pārplūstot nokrišņu, vai kanalizācijas savākšanas sistēmām, vai jumta notekcaurulēm;
 - 4.1.19.** apdrošināšanas objektam tādu bojājumu dēļ, kuru atlīdzināšanas pienākums ir ražotājam, pakalpojuma sniedzējam, būvdarbu veicējam vai piegādātājam atbilstoši normatīvajiem aktiem vai līgumam (piemēram, ražotāja garantija);
 - 4.1.20.** nekustamajā īpašumā, ja tajā tiek veikta ar BTA nesaskaņota saimnieciskā darbība;
 - 4.1.21.** saistībā ar nekustamā īpašuma, kustamās mantas vai tās daļu bojājumu vai bojāeju, kas apzināti tiek pakļauts apstrādei vai procesiem, kuros izmanto uguni;
 - 4.1.22.** pārkaršanas, sakušanas, gruzdēšanas vai apsviluma rezultātā, ja tas nav radies Uguns dēļ;
 - 4.1.23.** iekšdedzes dzinējam, ja tas radies sadedzināšanas kamerās sastopamo eksploziju rezultātā;
 - 4.1.24.** zem klajas debess atstātai kustamai mantai, kas nav paredzēta turēšanai zem klajas debess;
 - 4.1.25.** saistībā ar kustamās mantas zudumu citu iemeslu dēļ, kas nav zādzība ar ielaušanos vai laupīšana;
 - 4.1.26.** no šķidruma vai tvaika noplūdes ja tie ir radušies no izmēģinājumiem, pārslodzēm vai spiediena izmaiņām;
 - 4.1.27.** atmosfēras nokrišņu (piemēram ūdens, krusa, sniegs) iekļūšanas ēkā no jumta, logiem, durvīm, nekustamā īpašuma šuvēm, pamatiem, hidroizolācijas un citām konstrukcijām;
 - 4.1.28.** nekustamā īpašuma ārpusē esošu cauruļvadu avāriju, nosprostošanās, aizsalšanas vai nespējas novadīt šķidrumu dēļ;
 - 4.1.29.** saistībā ar Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā pasūtītām vai apmaksātām ekspertīzēm vai jebkāda veida pārbaudēm, kuru atlīdzināšana nav tieši paredzēta šajos noteikumos vai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā;
 - 4.1.30.** ja Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais nav nodrošinājis nekustamā īpašuma jumta uzturēšanu tehniskā kārtībā, veicot regulāru jumta attīrīšanu no sniega vai ledus, novēršot sniega vai ledus uzkrāšanos;
 - 4.1.31.** viļņu, gravitācijas paisuma un bēguma iedarbības rezultātā, kā arī no paredzamiem plūdiem – paliem. Saskaņā ar šiem noteikumiem par paredzamiem plūdiem – paliem tiek uzskatīti plūdi – pali, kas līguma darbības vietā ir bijuši vairāk nekā 1 reizi pēdējo 10 gadu laikā;
 - 4.1.32.** saistībā ar netiešiem izdevumiem, atrauto peļņu un maksājumiem par komunālajiem pakalpojumiem;
 - 4.1.33.** augsnes erozijas, nogulsnešanās, zemes garozas un zemes virsmas kustības (zemestrīces) vai

- cunami rezultātā, ja to nav izraisījusi zemestrīce ar stiprumu virs 4 ballēm pēc Rihtera skalas.
- 4.2.** Saskaņā ar šiem noteikumiem netiek apdrošināta zeme ka arī nekustamie īpašumi kas atrodas avārijas stāvoklī vai ir atzīti par nederīgiem izmantošanai, vai arī ir uzbūvēti neatbilstoši Latvijas Republikas spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, tajā skaitā patvaļīga būvniecība.
- 4.3.** Ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi, tad, apdrošinot nekustamo īpašumu, noslēgtais apdrošināšanas līgums nav spēkā attiecībā uz:
- 4.3.1.** ūdeni vai citiem šķidrumiem, kas atrodas apdrošināšanas objekta cauruļvados, baseinos, akās;
 - 4.3.2.** siltumniecām;
 - 4.3.3.** tiltiem, laipām, piestātnēm, enkurvietām, uz ūdens (ūdenī) esošām būvēm;
 - 4.3.4.** nekustamiem īpašumiem (vai to daļām), kas Latvijas Republikas spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nav nodotas ekspluatācijā, atrodas avārijas stāvoklī vai ir atzīti par nederīgiem izmantošanai, vai arī ir uzbūvēti neatbilstoši Latvijas Republikas spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, tajā skaitā patvaļīga būvniecība (pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir informēt BTA par to, ja apdrošināmais nekustamais īpašums atrodas avārijas stāvoklī vai ir atzīts par nederīgu izmantošanai vai apdrošināšanas objektā veikta patvaļīga būvniecība vai ir apdrošināšanas objekts ir uzbūvēts neatbilstoši Latvijas Republikas spēkā esošo normatīvo aktu prasībām).
- 4.4.** Ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi, saskaņā ar šiem noteikumiem apdrošinot kustamo mantu, noslēgtais apdrošināšanas līgums nav spēkā attiecībā uz:
- 4.4.1.** dzīvniekiem;
 - 4.4.2.** sauszemes transportlīdzekļiem (t.sk. elektriskie pārvietošanās līdzekļi), ūdens un gaisa kuģiem, speciālo pašgājēju tehniku, kā arī to piederumiem;
 - 4.4.3.** būvmateriāliem, tai skaitā neuzstādītām inženierkomunikācijām, izņemot 3.3.11.punktā paredzēto gadījumu;
 - 4.4.4.** ūdenstilpnēs, dziļurbumos un akās iegremdējamiem sūkņiem;
 - 4.4.5.** ieročiem, to sastāvdaļām un to aprīkojumu, munīciju, sprāgstvielām;
 - 4.4.6.** datorprogrammām, izņemot 3.4.1.2.punktā paredzētajā gadījumā, licencēm, elektroniski uzglabātu informāciju, datubāzēm;
 - 4.4.7.** skaidru naudu, vērtspapīriem, obligācijām, dokumentiem, manuskriptiem, rasējumiem, zīmējumiem, fotogrāfijām, plāniem, kartotēkām, norēķinu kartēm un citiem norēķināšanās līdzekļiem;
 - 4.4.8.** medikamentiem, alkoholu, tabakas izstrādājumiem, higiēnas piederumiem, kosmētiku, parfimēriju sadzīves ķīmiju un pārtikas produktiem, izņemot 3.4.1.3.punktā paredzēto gadījumu;;
 - 4.4.9.** īpaši vērtīgam lietām (īpaši vērtīgas lietas ir antikvāri priekšmeti, t.i., tādi priekšmeti, kas izgatavoti ne agrāk kā pirms 70 gadiem, skaitot no apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas, un ekskluzīvi izstrādājumi, t.i., izstrādājumi kas nesatur dārgmetālus, dārgakmeņus vai pusdārgakmeņus, bet kuru vērtība ir sākot no 1 000 EUR) gleznām, unikālām lietām, prototipiem, kolekcijām (kolekcijas ir vienvērtīgu priekšmetu apkopojumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska vai mākslinieciska nozīme vai kas apkopoti nekomerciāliem mērķiem);
 - 4.4.10.** juvelierizstrādājumiem (šo noteikumu izpratnē juvelierizstrādājumi ir izstrādājumi no dārgmetāliem un to izstrādājumiem t.sk. apzeltītiem vai apsudrabetiem, vai līdzīgi apstrādātiem), dārgakmeņiem un pusdārgakmeņiem, izņemot 3.3.10.punktā paredzēto gadījumu.

5. DROŠĪBAS PRASĪBAS

- 5.1.** Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātajam, Tiesīgajam lietotājam visa Apdrošināšanas līguma darbības laikā jāievēro pienācīga rūpība apdrošinātā īpašuma valdīšanā un lietošanā, jāpilda normatīvajos aktos noteiktās drošības prasības, zemāk minētās drošības prasības un BTA papildus noteiktās drošības prasības:
- 5.1.1.1.** dūmvadi un skursteņi jātīra ne retāk kā vienu reizi gadā;
 - 5.1.1.2.** atklātas liesmas lietošana, atkritumu un gružu dedzināšana ir pieļaujama tikai vietās, kas ir īpaši izolētas un aprīkotas šādam nolūkam. Beidzot darbu, uguns rūpīgi jānodzēš;
 - 5.1.1.3.** darbu ar atklātu uguni un ugunsnedrošu darbu drīkst veikt tikai attiecīgi kvalificētas personas;
 - 5.1.1.4.** elektroinstalācijas darbus un elektriskā aprīkojuma remontdarbus drīkst veikt tikai attiecīgi kvalificētas personas;
 - 5.1.1.5.** aizliegts atstāt bez uzraudzības vai atstāt nepilngadīgu personu pārziņā degošu kamīnu, konvektoru, sveci vai citus ugunsbīstamības avotus;
 - 5.1.1.6.** aizliegts smēķēt gulvietā vai telpās, kurās atrodas viegli uzliesmojoši priekšmeti vai materiāli, vai vietās, kurās tiek glabāti viegli uzliesmojoši šķidrums, gāzes, ugunsnedrošas vielas vai sprāgstvielas;

- 5.1.1.7.** aizliegts dedzināt kūlu apdrošināšanas objekta tuvumā;
 - 5.1.1.8.** aizliegts atstāt bez uzraudzības degošu krāsni, plīti, kamīnu vai kurtuvi, izņemot centrālās apkures katlus;
 - 5.1.1.9.** aizliegts dedzināt eglē iestiprinātas sveces;
 - 5.1.1.10.** aizliegts izmantot elektriskos vadus ar bojātu izolāciju, bojātas rozetes un slēdžus, kā arī nestandarta vai tīkla spriegumam neatbilstošus drošinātājus;
 - 5.1.1.11.** aizliegts aplāt ieslēgtus elektriskos radiatorus, kā arī novietot priekšmetus uz tiem;
 - 5.1.1.12.** ūdensapgādes, apkures un santehnikās sistēmas apdrošinātajos nekustamajos īpašumos, kas apkures sezonā netiek apkurināti, kad gaisa temperatūra ārā ir zemāka par 0°C, ir jāatbrīvo no šķidruma;
 - 5.1.1.13.** cauruļvadiem, kas atrodas apdrošinātā nekustamā īpašuma iekšpusē vai ārpusē, lai novērstu cauruļvadu plīsumu aizsalšanas rezultātā, jāievēro to lietošanas tehnisko režīmu normas atbilstoši klimatiskajiem apstākļiem.
- 5.1.2.** Attiecībā uz drošības līdzekļiem (slēdzenes, atslēgas, signalizācija) ir noteiktas šādas drošības prasības:
- 5.1.2.1.** ja ir nozaudēta atslēga vai tā nokļūst prettiesiskā valdījumā, nekavējoties jānomaina slēdzene;
 - 5.1.2.2.** ja ir uzstādīta signalizācija, tad, atstājot nekustamo īpašumu, tai ir jābūt darba kārtībā un ieslēgtai.
- 5.2.** Ja vieglas neuzmanības dēļ nav ievērotas iepriekš norādītās drošības prasības, tad noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā aprēķinātā apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par 20%.
- 5.3.** Ja šajā nodaļā noteiktās drošības prasības netiek ievērotas rupjas neuzmanības dēļ vai ar ļaunu nolūku, tad apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta.

6. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ, LABUMA GUVĒJA UN TIESĪGĀ LIETOTĀJA RĪCĪBA, IESTĀJOTIES IESPĒJAMAM APDROŠINĀŠANAS GADĪJUMAM

- 6.1.** Konstatējot iespējamā apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā, Labuma guvēja vai Tiesīgā lietotāja pienākums, kā arī priekšnosacījums apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai, ir zemāk minēto pienākumu izpilde:
- 6.1.1.** veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu vai mazinātu turpmākos zaudējumus, kā arī izpildīt BTA norādījumus, kas vērsti uz apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā radušos zaudējumu samazināšanu;
 - 6.1.2.** nekavējoties ziņot par notikušo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (VUGD), ja iespējamais apdrošināšanas gadījums iestāties Uguns rezultātā, kā arī Latvijas Republikas spēkā esošajos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos par notikušo paziņot citām valsts institūcijām (piemēram, Valsts policijai, Gāzes avārijas dienestam);
 - 6.1.3.** nekavējoties ziņot ēkas pārvaldniekam (ja tāds ir) vai atbildīgajiem dienestiem, ja notikusi šķidrums vai tvaika noplūde;
 - 6.1.4.** nekavējoties, tiklīdz tas kļuvis iespējams, par notikušo ziņot BTA;
 - 6.1.5.** nodrošināt BTA iespēju apskatīt iespējamā apdrošināšanas gadījuma vietu, veikt pārbaudes, pārrunas ar negadījuma lieciniekiem, lai BTA varētu noteikt zaudējuma rašanās iemeslus un apmēru;
 - 6.1.6.** iespēju robežās saglabāt notikuma vietu neskartu līdz BTA pārstāvja ierašanās brīdim un apskates akta sastādīšanai, izņemot šo noteikumu 6.1.7. punktā minētajos gadījumos;
 - 6.1.7.** gadījumā, ja apdrošināšanas objekts nevar tikt saglabāts, nemainot tā stāvokli pēc notikušā negadījuma, pamatotu iemeslu dēļ, nodrošināt, ka pie pirmās iespējas bojātais apdrošināšanas objekts tiek nofotografēts vai nofilmēts tā, lai būtu fiksēti apdrošināšanas objekta bojājumi un fotouzņēmumi vai video ieraksts tiek nodoti BTA rīcībā, nosūtot uz e-pasta adresi atlidziba@bta.lv vai citā BTA akceptētā veidā;
 - 6.1.8.** saglabāt bojātā apdrošināšanas objekta derīgās atliekas un pēc BTA pieprasījuma nodot tās BTA valdījumā uz pārbaudes veikšanas laiku (ja tāda pārbaude būs nepieciešama);
 - 6.1.9.** iesniegt BTA visu tās pieprasīto informāciju un dokumentus, tai skaitā tādus, kas satur komercnoslēpumu vai fiziskās personas veselības datus, ja vien tie ir Apdrošinājuma ņēmējam, Apdrošinātajam vai Labuma guvējam pieejami, lai BTA varētu noteikt iespējamā apdrošināšanas gadījuma cēloņus un nodarīto zaudējumu apmēru;
 - 6.1.10.** iestājoties iespējamam apdrošināšanas gadījumam un piezvanot uz BTA Klientu atbalsta dienesta diennakts tālruni +371 26121212, var saņemt instrukcijas par Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā, Labuma guvēja vai Tiesīgā lietotāja darbībām. Šo instrukciju precīza izpilde ir priekšnosacījumus

apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai.

7. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA

- 7.1.** Apdrošināšanas atlīdzības apmērs par nekustamā īpašuma bojājumu vai bojāeju tiek noteikts, nosakot atlīdzināmo zaudējumu apmēru, no kura tiek atskaitīts apdrošināšanas līgumā noteiktais pašrisks, un ņemot vērā turpmāko:
- 7.1.1.** tiek noteikts faktisko zaudējumu apmērs, tas ir, nepieciešamā naudas summa, lai apdrošināšanas objektu atjaunotu stāvoklī, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma, iekļaujot izdevumus par projektēšanu, būvuzraudzību, autoruzraudzību, nojaukšanas darbiem un būvgružu izvešanu, kā arī glābšanas izdevumus. Zaudējumu aprēķināšana notiek saskaņā ar faktisko atjaunošanas darbu tām ar izmaksām un cenām, kādas tās ir ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža. Netiek ņemta vērā virsstundu un brīvdienu darba laika apmaksa un citas līdzīgas izmaksas.
- Saskaņā ar šiem noteikumiem:
- 7.1.1.1.** izdevumi par nojaukšanas darbiem un būvgružu izvešanu ir ar apdrošināšanas gadījumu saistītie pamatotie izdevumi par nekustamā īpašuma nojaukšanu, būvgružu izvešanu un teritorijas uzkopšanas darbiem;
- 7.1.1.2.** glābšanas izdevumi ir pamatotās izmaksas, kas radušās, lai, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, novērstu vai samazinātu turpmākos apdrošināšanas objekta bojājumus vai zaudējumus. Glābšanas izdevumus kompensēs arī tad, ja veiktie pasākumi nedeva gaidīto rezultātu.
- Maksimālā kopēja apdrošināšanas atlīdzība par izdevumiem, kas minēti 7.1.1.1. un 7.1.1.2. punktā ir 10% no bojātā nekustamā īpašuma apdrošinājuma summas vai bojātā nekustamā īpašuma vērtības, atkarībā no tā, kura no summām ir mazāka. Šo izdevumu apmērs netiek iekļauts apdrošinājuma summā;
- 7.1.2.** tiek konstatēta zemapdrošināšana, ja apdrošinājuma summa ir vismaz par 15% mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību;
- 7.1.3.** atlīdzināmo zaudējumu apmērs par apdrošināto nekustamo īpašumu, kura fiziskais nolietojums ir lielāks par 40%, tiek noteikts Faktiskajā vērtībā;
- 7.1.4.** ja nav iespējams noteikt apdrošināšanas objekta vērtību, atlīdzināmie zaudējumi tiek aprēķināti, nosakot apdrošinātā nekustamā īpašuma bojāgājušo elementu procentuālo īpatsvaru un reizīnot ar to apdrošinājuma summu. Šo kārtību nepiemēro virsapdrošināšanas gadījumā;
- 7.1.5.** Apdrošināšanas objekta pilnīgas bojāejas gadījumā vai gadījumā, ja apdrošināšanas objekts netiks atjaunots, BTA nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz līdzvērtīga objekta Tirgus vērtību vai Faktisko vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma, izmaksājot mazāko no summām;
- 7.1.6.** ja apdrošināšanas atlīdzība ir izmaksāta, pamatojoties uz Tirgus vērtību, bet tiek veikti atjaunošanas darbi, tad BTA izmaksā starpību, kas tiek aprēķināta no būvdarbu faktiskajiem izdevumiem, atņemot izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu.
- Atjaunošanas darbi ir jāveic 2 gadu laikā no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža;
- 7.1.7.** netiek atlīdzināti zaudējumi par tādu apdares bojājumu vai bojāeju, kuru nolietojums ir lielāks par 80%.
- 7.2.** Ja apdrošinātais nekustamais īpašums atrodas vairāku personu kopīpašumā, tas ir, katrai no personām pieder noteikta īpašuma tiesību daļa, tad zaudējumi par kopīpašumā esošā apdrošināšanas objekta bojājumiem vai bojāeju tiek atlīdzināti proporcionāli Apdrošinātajam piederošajai kopīpašuma daļai.
- 7.3.** Par bojā gājušu tiek atzīts apdrošinātais nekustamais īpašums, ja tā bojājumi pārsniedz 70% no apdrošinātā nekustamā īpašuma Faktiskās vērtības.
- 7.4.** Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, apdrošināšanas atlīdzībā tiek ietvertas būvkomersanta pieskaitāmās izmaksas, tai skaitā nodokļi, ar kuriem aplikta apdrošināšanas objekta remonta vai atjaunošanas darbu veikšana, tikai tajā gadījumā, ja BTA saņem pierādījumus, ka Apdrošinātais vai Apdrošinājuma ņēmējs tās ir samaksājis.
- 7.5.** Ja ir bojāts tikai nekustamā īpašuma stiklojums, tad pašrisks tiek noteikts 0 EUR apmērā.
- 7.6.** Faktisko zaudējumu apmēru par tāda apdrošināšanas objekta vai tā daļas bojājumu vai bojāeju, kas bija būvēts no tādiem materiāliem, kas zaudējumu aprēķināšanas brīdī nav pieejami tirgū, vai kuru izmantošana saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem ir aizliegta, BTA nosaka minimālās naudas summas apmērā, kas nepieciešama, lai bojāto vai bojāgājušo apdrošināšanas objektu vai tā daļu atjaunotu, izmantojot bojātajiem vai bojāgājušajiem materiāliem konstruktīvo īpatnību un ārējā izskata ziņā līdzvērtīgus materiālus.
- 7.7.** Izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, kustamās mantas vērtība tiek noteikta atbilstoši tās atjaunošanas vērtībai, kas ir vienāda ar tāda paša veida un līdzvērtīgas kvalitātes kustamas mantas iegādes mazākiem izdevumiem (tai skaitā transportēšanas, projektēšanas un uzstādīšanas, montāžas izmaksas) tieši pirms apdrošināšanas gadījuma vai mazākajiem nepieciešamajiem izdevumiem, lai atjaunotu apdrošināto kustamo

mantu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi.

7.8. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs par kustamās mantas bojājumu vai bojāeju tiek noteikts šādā veidā:

7.8.1. kustamās mantas bojājumu gadījumā, ja to ir iespējams atjaunot:

7.8.1.1. tiek noteikts faktiskais zaudējuma apmērs, kas ir nepieciešamā naudas summa, lai apdrošināšanas objektu atjaunotu tādā stāvoklī, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma,

7.8.1.2. apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta no faktiskā zaudējumu apmēra, atskaitot pašrisku,

7.8.1.3. ja kustamā manta ir apdrošināta kā atsevišķi priekšmeti un tiek konstatēts, ka apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošinātās mantas vērtību, tad tiek piemērots zemapdrošināšanas princips, tas ir, faktiskais zaudējuma apmērs tiek reizināts ar tādu proporciju, kāda ir starp apdrošinājuma summu un apdrošināšanas objekta vērtību, pēc tam atskaitot pašrisku;

7.8.2. kustamās mantas bojāejas vai zuduma gadījumā (par bojā gājušu tiek atzīta apdrošinātā kustamā manta, ja tās bojājumu novēršanas izmaksas pārsniedz apdrošinātās kustamās mantas vērtību starpību pirms un pēc apdrošināšanas gadījuma), ievērojot noslēgtā apdrošināšanas līguma nosacījumu par pašrisku, BTA ir tiesības:

7.8.2.1. aizvietot bojāgājušo apdrošināšanas objektu ar līdzvērtīgu, pārņemot apdrošināšanas objekta atliekas – šajā gadījumā pirms aizvietošanas veikšanas Apdrošinātajam jānodod BTA bojāgājušā apdrošināšanas objekta atliekas un jāiemaksā BTA apdrošināšanas līgumā paredzētais pašrisks,

7.8.2.2. izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību apdrošināšanas objekta vērtības apmērā tieši pirms apdrošināšanas gadījuma, pārņemot apdrošināšanas objekta atliekas,

7.8.2.3. izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību kā starpību starp apdrošināšanas objekta vērtību pirms un pēc apdrošināšanas gadījuma, nepārņemot apdrošināšanas objekta atliekas.

7.9. Atlīdzināmo zaudējumu apmērs par apdrošināto kustamo mantu, kas nav vecāka par 3 gadiem, tiek aprēķināts šo noteikumu 7.7. un 7.8. punktos noteiktajā kārtībā, nesamazinot tos par nolietojuma apmēru. Kustamās mantas vecums tiek aprēķināts no iegādes gada līdz negadījuma gadam.

7.10. Nolietojuma apmērs kustamai mantai, kas nav apdrošināta pēc jaunvērtības principa, tiek noteikts zemāk minētajā apmērā gadā:

Kustamo mantu grupas	%
Elektrotehniskās ierīces	15
Mēbeles un interjera priekšmeti (tai skaitā iebūvētās mēbeles, paklāji, aizkari, darba instrumenti (kas nav elektriski darbināmi), darba galdi)	5
Datori un to piederumi (tai skaitā printeri, skeneri, datoru audioiekārtas, ārējie atmiņas bloki, modemi)	20
Sporta un atpūtas piederumi (tai skaitā velosipēdi, trenāžieri, slēpes, mūzikas instrumenti, makšķerēšanas piederumi)	10
Apavi un apģērbs (tai skaitā kažokādas, brilles, rokas pulksteņi)	20
Pārējā, iepriekšējās grupās neiekļautā kustamā manta	10

7.10.1. Nolietojuma apmērs zemāk minētai kustamai mantai tiek aprēķināts sākot no ceturtā mēneša no iegādes datuma un tiek noteikts zemāk minētajā apmērā par 1 mēnesi:

Kustamā manta	%
Telefoni, to aprīkojums, planšetdatori, viedpulksteņi	3

7.10.2. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, kustamai mantai, izņemot telefonus, to aprīkojumu, planšetdatorus, viedpulksteņus, netiks piemērots lielāks nolietojums par 70%, ja tā ir darba kārtībā un tiek lietota ikdienā.

7.11. Kustamas mantas vērtība tieši pirms apdrošināšanas gadījuma tiek aprēķināta kā kustamās mantas iegādes vērtība, no kuras atskaitīts noteikumu 7.9.punktā norādītais nolietojums.

7.12. Ja BTA ir pieņēmusi lēmumu atlīdzināt Apdrošinātajam apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, sedzot kustamās mantas remonta izdevumus, bet Apdrošinātais atsakās saņemt remonta pakalpojumus BTA piedāvātajā remontuzņēmumā vai nomainīt bojāto, bojāgājušo vai zudušo kustamo mantu pret līdzvērtīgu, BTA ir tiesīga izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, cik kustamās mantas remonta izdevumi vai nomaiņa būtu izmaksājusi BTA.

- 7.13.** Ja iestājas visu priekšmetu, kas apdrošināti kā priekšmetu kopums, bojāeja vai zudums, apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt priekšmetu kopumam noteikto Zaudējumu atlīdzināšanas limitu vai apakšlimitu, ja tāds noteikts.
- 7.14.** Ja ir notikusi kustamās mantas zādzība vai laupīšana, saistībā ar ko ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība, bet pēc tam apdrošināšanas objekts tiek atrasts, tad BTA ir tiesības pieprasīt un saņemt atpakaļ izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību vai iegūt īpašuma tiesības uz apdrošināšanas objektu. Ja BTA ir pieņēmusi lēmumu atrasto apdrošināšanas objektu nepaturēt, bet atrastais apdrošināšanas objekts ir bojāts, tad, atmaksājot BTA saņemto apdrošināšanas atlīdzību, Apdrošinātais to samazina par ar BTA saskaņoto atrastā bojātā apdrošināšanas objekta remontam nepieciešamo izdevumu summu.
- 7.15.** Ja apdrošināšanas līgumā nav noteikts citādi, tad pašriska kustamās mantas apdrošināšanas objektiem: mobilajam telefonam, viedpulkstenim, planšetdatoram, portatīvajam datoram, fototehnikai, tiek noteikts 140 EUR apmērā katrai vienībai. BTA izmaksās apdrošināšana atlīdzību par 2 iepriekš minēto kustamās mantas vienību bojājumu/bojājeju/zudumu 12 mēnešu apdrošināšanas periodā.
- 7.16.** Apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par summu, ko Apdrošinātajam par apdrošināšanas gadījuma rezultātā radītajiem zaudējumiem ir samaksājusi par zaudējumu nodarīšanu atbildīgā trešā persona. Par šādu summu saņemšanu Apdrošinātajam ir pienākums paziņot BTA. Ja šādā veidā Apdrošinātajam nodarītie zaudējumi ir atlīdzināti pilnībā, tad Apdrošinātais zaudē tiesības pieprasīt apdrošināšanas atlīdzību par attiecīgo apdrošināšanas gadījumu. Ja šāda summa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, tad Apdrošinātajam saņemtā apdrošināšanas atlīdzība attiecīgajā apmērā ir jāatmaksā BTA.
- 7.17.** BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu un Zaudējumu atlīdzināšanas limitu.
- 7.18.** BTA ir tiesības pēc savas izvēles noteikt zaudējumu atlīdzināšanas veidu:
- 7.18.1.** izmaksājot atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem aprēķināto zaudējumu summu naudā;
- 7.18.2.** apmaksājot bojātā apdrošināšanas objekta atjaunošanas remontu;
- 7.18.3.** aizvietojo apdrošināšanas objektu ar līdzvērtīgu objektu.
- 7.19.** BTA ir tiesīga noteikt apdrošināšanas objekta atjaunošanas pakalpojumu sniedzēju. Apdrošinātais ar BTA rakstveida piekrišanu var izvēlēties personu, kura veiks Apdrošināšanas objekta atjaunošanas darbus. Ja Apdrošinātais vēlas, lai apdrošināšanas objekta atjaunošana tiktu veikta pie Apdrošinātā izvēlēta pakalpojumu sniedzēja, kura aprēķinātā apdrošināšanas objekta atjaunošanas darbu vērtība pārsniedz BTA noteiktā pakalpojumu sniedzēja atjaunošanas darbu piedāvājumu, tad BTA ir tiesības aprēķināt apdrošināšanas atlīdzību, par pamatu ņemot lētāko pakalpojumu sniedzēja atjaunošanas darbu piedāvājumu.
- 7.20.** Pašriska netiek ieturēts, ja BTA, izmaksājot atlīdzību, ir tiesības piedzīt zaudējumu pilnā apmērā no Latvijas Republikā reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības saskaņā ar sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu. Ja BTA, izmaksājot atlīdzību, ir tiesības piedzīt zaudējumu pilnā apmērā no ārvalstīs reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības, tad pašriska tiek ieturēts, līdz tiek saņemta zaudējumu kompensācija pilnā apmērā, un tad ieturētais pašriska tiek atmaksāts Apdrošinātajam vai Labuma guvējam.
- 7.21.** Ja viena apdrošināšanas gadījuma rezultātā tiek bojāti vairāki apdrošinātie objekti, tad tiek piemērots viens lielākais pašriska apmērs, kas ir norādīts apdrošināšanas līgumā.
- 7.22.** Zaudējumi Dabas stihisko postījumu dēļ, kas bez pārtraukuma ir norisinājušies 72 stundas un ilgāk, un tā rezultātā ir bojāti vairāki apdrošinātie objekti, tiek uzskatīti par vienu apdrošināšanas negadījumu.
- 7.23.** No aprēķinātā atlīdzināmo zaudējumu apmēra, BTA ir tiesīga ieturēt nesamaksāto apdrošināšanas prēmiju. Apdrošināšanas objekta pilnīgas bojāejas gadījumā BTA ietur apdrošināšanas prēmiju pilnā apmērā par tekošo apdrošināšanas līguma darbības gadu.
- 7.24.** Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Labuma guvējam gadījumā, ja Apdrošinājuma ņēmējs vienlaicīgi ir arī Apdrošinātais un ir izpildīti visi Apdrošināšanas līguma likumā paredzētie noteikumi apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai.

II CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA

Šajā nodaļā minētos noteikumus piemēro apdrošinot civiltiesisko atbildību.

8. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS UN ATLĪDZINĀMIE ZAUDĒJUMI

- 8.1. Apdrošināšanas objekts** – Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība par tā Prettiesiskas rīcības rezultātā Trešajai personai nodarītiem zaudējumiem.
- 8.2. Atlīdzināmie zaudējumi** – saskaņā ar noslēgto Apdrošināšanas līgumu tiek atlīdzināti šādi zaudējumi:
- 8.2.1. Zaudējumi saistībā ar Trešās personas veselībai nodarīto kaitējumu:**
- 8.2.1.1.** Trešās personas ārstniecība – zaudējumi saistībā ar Trešās personas ārstniecību (par Trešās personas nogādāšanu, ievietošanu un uzturēšanu ārstniecības iestādē, par diagnostiku, ārstēšanu un rehabilitāciju, par personas kopšanu, par ārstniecības līdzekļu un ārstnieciskā uztura iegādi, par ārstēšanos mājas apstākļos, ieskaitot ceļa izdevumus,

kas radušies, apmeklējot ārstniecības iestādi), kā arī protezēšanu, endoprotezēšanu un tehnisko palīglīdzekļu iegādi vai nomu;

- 8.2.1.2.** Pārejoša darbspēja – zaudējumi saistībā ar Trešās personas pārejošu darbspēju:
- Trešās personas nesaņemtie ienākumi par ārstniecības personas apliecināto darbspējas laiku – naudas summa, ko veido darba tiesiskās attiecības regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā aprēķināta Trešās personas vidējā izpeļņa par ārstniecības personas apliecināto darbspējas laiku, no kuras atskaitīti pēc veselības kaitējuma nodarīšanas Trešajai personai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piešķirtie pabalsti un kompensācijas;
 - Cietušās Trešās personas darba devējam radušies zaudējumi izmaksātās slimības naudas apmērā par pārejošas darbspējas laiku, kuru apliecina darbspējas lapa, un samaksātais iedzīvotāju ienākuma nodoklis un sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas pārejošas darbspējas laikā.

- 8.2.1.3.** Darbspējas zudums – zaudējumi saistībā ar Trešās personas darbspējas zaudējumu:
- Trešās personas ienākumu starpība, ko nosaka, no "Pārejoša darbspēja" minētajā kārtībā aprēķinātajiem nesaņemtajiem ienākumiem atskaitot saņemtos darba ienākumus (ja tādi ir) un no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta piešķirtās pensijas un no valsts un pašvaldību budžeta saņemtos pabalstus;
 - Trešās personas, kura ir augstākās izglītības iestādes pilna laika students un darbspēju zaudējuma dēļ nevar turpināt pilna laika studijas, zaudējumi starpības apmērā starp maksu par nepilna laika studijām akreditētā augstākās izglītības iestādē un maksu, kura būtu jāmaksā par pilna laika studijām akreditētā augstākās izglītības iestādē, ja maksa par nepilna laika studijām akreditētā augstākās izglītības iestādē ir lielāka par maksu, kura būtu jāmaksā par pilna laika studijām akreditētā augstākās izglītības iestādē;
 - Trešās personas, kurai ir iespēja apgūt profesiju, lai gūtu ienākumus no darba, kas ir savienojams ar tās pašreizējo veselības stāvokli, zaudējumi mācību maksas un citu ar profesionālās izglītības apguvi saistīto saprātīgo izdevumu apmērā Trešās personas dzīvesvietas valstī.

8.2.2. Zaudējumi saistībā ar personas nāvi:

- 8.2.2.1.** Apbedīšana – faktiski iztērētie un ar dokumentiem pierādītie saprātīgie apbedīšanas izdevumi. Tiesības saņemt zaudējumu atlīdzību par Trešās personas apbedīšanu ir personai, kura uzņēmusies apbedīšanu un ir uzrādījusi miršanas apliecību, kā arī iesniegusi dokumentus, kas apliecina apbedīšanas faktu;

- 8.2.2.2.** No Trešās personas nāves izrietošie zaudējumi – Trešās personas apgādājamo zaudējumi par nesaņemto ienākumu daļu, kura pienācās katram apgādājamam Trešajai personai dzīvai esot, un no kuras atskaita apgādājamam piešķirtās apgādnieka zaudējuma pensijas apmēru. Par apgādājamiem tiek uzskatīti:

- Trešās personas bērni (arī adoptētie) līdz pilngadības sasniegšanai vai kamēr viņi mācās vidējās izglītības iestādē vai ir augstākās izglītības iestādes pilna laika studenti, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam, kā arī neatkarīgi no vecuma, ja viņi pirms pilngadības sasniegšanas ir kļuvuši par invalīdiem;
- Trešās personas brāļi, māsas un mazbērni, ja viņi ir jaunāki par 18 gadiem un viņiem nav citu darbspējīgu apgādnieku vai kamēr viņi mācās vidējās izglītības iestādē vai ir augstākās izglītības iestādes pilna laika studenti, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam, kā arī neatkarīgi no vecuma, ja viņiem nav citu darbspējīgu apgādnieku un viņi pirms pilngadības sasniegšanas kļuvuši par invalīdiem;
- citi Trešās personas apgādībā bijušie ģimenes locekļi, kuri par tādiem uzskatāmi saskaņā ar Latvijas Republikas likumu "Par valsts pensijām".

8.2.3. Nemantiskais kaitējums (morālais kaitējums) – zaudējumi saistībā ar sāpēm un garīgām ciešanām par:

- 8.2.3.1.** cietušās personas traumu;

- 8.2.3.2.** cietušās personas sakropļojumu, invaliditāti;

- 8.2.3.3.** apgādnieka, apgādājamā vai laulātā nāvi;

- 8.2.3.4.** apgādnieka, apgādājamā vai laulātā 1.grupas invaliditāti.

Apdrošināšanas atlīdzība par nemateriālajiem zaudējumiem tiek izmaksāta bez tiesas nolēmuma, ja to apmērs nepārsniedz Ministru kabineta noteikumos Nr. 340 "Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem" vai tos aizvietojošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā aprēķināto apmēru.

Gadījumā, ja Trešā persona vēlas saņemt Apdrošināšanas atlīdzību par nemateriālo kaitējumu, kas pārsniedz saskaņā ar iepriekš minētajiem normatīvajiem aktiem aprēķināmo atlīdzības apmēru, nemateriālie zaudējumi tiek izmaksāti tiesas noteiktajā apmērā, bet nepārsniedzot Apdrošināšanas līgumā norādītos atbildības limitus.

8.2.4. Zaudējumi saistībā ar mantas bojājumiem – zaudējumi saistībā ar mantas atjaunošanu tādā stāvoklī, kādā tā bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma.

8.2.5. Zaudējumi saistībā ar mantas pilnīgu bojāeju (ja manta vairs nav atjaunojama vai arī tās atjaunošanas izmaksas ir lielākas par 70 % no mantas faktiskās vērtības tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma) – zaudējumi mantas faktiskās vērtības apjomā, kāda tā bija tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma, ievērojot turpmāko:

8.2.5.1. gadījumā, ja mantas atliekas netiek nodotas BTA, tad BTA zaudējumus aprēķina tādā apmērā, kas atbilst starpībai starp mantas faktisko vērtību tieši pirms un pēc Apdrošināšanas gadījuma;

8.2.5.2. gadījumā, ja mantas atliekas tiek nodotas BTA, tad BTA zaudējumus aprēķina tādā apmērā, kas atbilst mantas faktiskajai vērtībai tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma.

8.2.6. No mantas bojājuma izrietošie zaudējumi – zaudējumi, kas radušies mantas bojājuma rezultātā, tās izmantošanas neiespējamības dēļ. Tiek atlīdzināti visi ekonomiski pamatotie un pierādāmie zaudējumi, kuru cēlonis ir mantas bojājums, līdz brīdim, kad mantas bojājums ir novērsts vai, ja tas ir ekonomiski pamatotāk, tiek kompensēti izdevumi par tādu apstākļu nodrošināšanu, lai no mantas bojājuma izrietoši zaudējumi papildus nerastos.

8.2.7. Izdevumi par pēkšņu un neparedzētu vides piesārņojumu – tiešie zaudējumi, kas radušies no nejaušas, identificējamās (var noteikt piesārņojošo vielu noplūdes, izmetes, izkaisīšanas vai izkļiedēšanas laiku un izcelšanās vietu), bez iepriekšējā nodoma notikušas piesārņojošo vielu noplūdes, izmetes, izkaisīšanas vai izkļiedēšanas, par kuru Apdrošinātais ir uzzinājis 72 stundu laikā, sākot no notikuma brīža, ar nosacījumu ka Apdrošinātais iesniedzis Paziņojumu par zaudējumiem ne vēlāk kā 7 dienu laikā pēc notikuma brīža.

Ar piesārņojošām vielām tiek saprasti jebkādi cieti, šķidri, gāzveidīgi vai termiski kairinātāji vai sārņotāji (tai skaitā, bet neaprobežojoties ar dūmiem, tvaiku, sodrējiem, putām, skābēm, sārmiem, ķīmikālijām, kā arī materiāliem, no kuriem ir jāatbrīvojas vai kurus ir jāpārstrādā atkārtotai izmantošanai, ko jāpārtaisa vai jāutilizē, vai no kuriem atbrīvojas, kā arī materiāliem, kurus pārstrādā atkārtotai izmantošanai, pārtaisa vai utilizē).

Tiek atlīdzināti zaudējumi saistībā ar nepieciešamo un praktiski iespējamo pasākumu īstenošanu situācijas pārvaldīšanai vidē nonākušo piesārņojošo vielu norobežošanai un savākšanai, un citu kaitējumu izraisīto faktoru novēršanai, lai ierobežotu vai nepieļautu turpmāku kaitējumu videi (kas izriet no jau notikušā vides piesārņojuma gadījuma) un nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēku veselību vai ar dabas resursu saistīto funkciju pasliktināšanos.

8.2.8. Glābšanas izdevumi – saprātīgie minimālie izdevumi saistībā ar neatliekamajiem zaudējumu novēršanas vai samazināšanas pasākumiem, pat tajos gadījumos, ja šie pasākumi nav bijuši sekmīgi.

8.2.9. Ekspertīzes izdevumi – ar BTA iepriekš saskaņoti izdevumi par ekspertīzes veikšanu, kas nepieciešama Apdrošināšanas gadījuma apstākļu noskaidrošanai vai radušos zaudējumu apmēra noteikšanai.

8.2.10. Juridiskie izdevumi – ar BTA iepriekš saskaņotie izdevumi par juridiska rakstura pakalpojumiem, izšķirot ar Prettiesisku rīcību saistītu strīdu starp Apdrošināto un Trešo personu ārpus tiesas kārtībā vai tiesā.

8.2.11. Tiesas un ar lietas vešanu saistītie izdevumi:

8.2.11.1. Tiesas izdevumi – tiesas piespriestās valsts un kancelejas nodevas, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, tajā skaitā, bet neaprobežojoties ar tiesas dokumentu apstrādes un prasības nodrošināšanu saistītajiem izdevumiem, lieciniekiem un ekspertiem izmaksājamajām summām;

8.2.11.2. Advokātu pakalpojumi – tiesas piesprieštie advokāta un juridiskās palīdzības pakalpojumu izdevumi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 % no prasījumu par Apdrošināšanas gadījumu apmierinātās daļas;

8.2.11.3. Citi ar lietas vešanu saistītie izdevumi – tiesas piesprieštie izdevumi saistībā ar ierašanos tiesas sēdē, kā arī sakarā ar pušu vai to pārstāvju klātbūtni vai piedalīšanos pierādījumu iegūšanā, izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu, tulka izdevumi.

9. ATBILDĪBAS LIMITS

9.1. Slēdzot Apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņēmējs un BTA vienojas par Atbildības limitu par vienu apdrošināšanas gadījumu, Atbildības limitu par apdrošināšanas periodu kopā un Apakšlimitiem.

- 9.2.** Apdrošināšanas periodā Apdrošinājuma ņēmējs un BTA var vienoties par Atbildības limita par vienu apdrošināšanas gadījumu, Atbildības limita par apdrošināšanas periodu kopā vai Apakšlimita palielināšanu vai samazināšanu.
- 9.3. Atbildības limits par apdrošināšanas periodu kopā** – maksimālā Apdrošināšanas atlīdzība, kas var tikt izmaksāta saskaņā ar Apdrošināšanas līgumu.
- 9.3.1.** Pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas Atbildības limits par apdrošināšanas periodu kopā samazinās par izmaksātās Apdrošināšanas atlīdzības apmēru.
- 9.3.2.** Atbildības limits par apdrošināšanas periodu kopā var tikt atjaunots, par to noslēdzot atbilstošu Apdrošināšanas līguma pielikumu. Par atbildības limita atjaunošanu sākotnējā apmērā var tikt aprēķināta papildu Apdrošināšanas prēmija.
- 9.4. Atbildības limits par vienu apdrošināšanas gadījumu** – maksimālā Apdrošināšanas atlīdzība viena Apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumu atlīdzināšanai. Atbildības limits par vienu apdrošināšanas gadījumu nevar pārsniegt Atbildības limitu par apdrošināšanas periodu kopā, tai skaitā, ievērojot atbildības limita samazināšanos pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas.
- 9.5. Apakšlimits** – maksimālā Apdrošināšanas atlīdzība noteikta veida Atlīdzināmo zaudējumu atlīdzināšanai. Ja Apdrošināšanas līgumā nav noteikts Apakšlimits, tad visa veida zaudējumi tiek atlīdzināti, ievērojot Atbildības limitu par apdrošināšanas periodu kopā un Atbildības limitu par vienu apdrošināšanas gadījumu.

10. ZAUDĒJUMU ATLĪDZINĀŠANAS PAMATPRINCIPS

- 10.1.** Lai BTA veiktu Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu jāiestājas visiem zemāk minētajiem priekšnosacījumiem:
- 10.1.1.** Apdrošinātā Prettiesiskā rīcība pieļauta un atlīdzināmie zaudējumi radušies Apdrošināšanas teritorijā, Apdrošināšanas perioda laikā;
- 10.1.2.** Pretenzija pirmo reizi iesniegta Apdrošināšanas perioda laikā vai Pagarinātā zaudējumu pieteikšanas perioda laikā;
- 10.1.3.** Paziņojums par zaudējumiem un Atlīdzības pieteikums iesniegts Apdrošināšanas perioda laikā vai Pagarinātā zaudējumu pieteikšanas perioda laikā.
- 10.2.** Pagarinātais zaudējumu pieteikšanas periods tiek noteikts 36 mēneši pēc Apdrošināšanas perioda beigām. Ja Apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta pirms Apdrošināšanas perioda beigām, Pagarinātais zaudējumu pieteikšanas periods sākas ar Apdrošināšanas līguma izbeigšanas brīdi.
- 10.3.** Paziņojums par zaudējumiem ir Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā paziņojums BTA saistībā ar Trešās personas vērstu Pretenziju vai tiesā iesniegto prasību par iespējamo Apdrošināšanas gadījumu vai par Prettiesisku rīcību, kas varētu būt potenciāls cēlonis Pretenzijas izvirzīšanai pret Apdrošināto.
- 10.4.** Apdrošināšanas atlīdzību BTA izmaksā saskaņā ar tā Apdrošināšanas līguma noteikumiem, kura Apdrošināšanas perioda laikā Trešajai personai radušies Atlīdzināmie zaudējumi, ja ir iestājušies pārējie šo noteikumu 10.1. punktā minētie priekšnosacījumi.
- 10.5.** BTA izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību pēc kompensācijas principa tādā apmērā, kas atbilst minimālajiem nepieciešamajiem izdevumiem, lai atlīdzinātu zaudējumus, par kuriem izmaksājama Apdrošināšanas atlīdzība saskaņā ar noslēgto Apdrošināšanas līgumu, nepārsniedzot Apdrošināšanas līgumā norādītos atbildības limitus un Apakšlimitus un ieturot Apdrošināšanas līgumā norādīto Pašrisku.

11. IZŅĒMUMI CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANAI

- 11.1. Apdrošināšanas izņēmumi** – par Apdrošināšanas gadījumu netiek uzskatīts un netiek atlīdzināti:
- 11.1.1. Apreibinošu vielu klātbūtne organismā** – zaudējumi, ko izraisījusi Apdrošinātā prettiesiska rīcība Apdrošinātajam esot alkohola, narkotisko, psihotoksisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu reibumā vai, ja Apdrošinātā organismā konstatēta alkohola, narkotisko, psihotoksisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu klātbūtne;
- 11.1.2. Atkārtoti zaudējumi** – zaudējumi, kas atkārtoti radušies viena un tā paša iemesla dēļ, kas jau iepriekš tajā pašā vietā radījis zaudējumus, kurus BTA atlīdzinājusi;
- 11.1.3. Atklāti uguns avoti** – zaudējumi, kas radušies, izmantojot pirotehniku vai citus nekontrolējami lidojošus atklātas uguns avotus;
- 11.1.4. Bez atļaujām veikti darbi** – zaudējumi, kurus izraisījuši darbi, ja to veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem vai uzliktajiem apgrūtinājumiem ir nepieciešama saskaņošana, bet tā nav veikta (būvatļauja, rakšanas darbu atļauja, saskaņojums par darbu veikšanu apgrūtinātā teritorijā, ciršanas atļauja u.tml.);
- 11.1.5. Būvdarbi** – zaudējumi, kuru cēlonis ir būvdarbi kuru veikšanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir nepieciešama būvatļauja;
- 11.1.6. Dzīvnieki** – lauksaimniecības, sporta, darba un atrakciju, izmēģinājumu dzīvnieku vai savvaļas sugu dzīvnieku izraisīti zaudējumi.
Tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi ko izraisījuši mājas (istabas) dzīvnieki;
- 11.1.7. Ieroči** – zaudējumi, kas radušies no ieroču, munīcijas, to sastāvdaļu un speciālo līdzekļu (ķīmiskās

vielas, priekšmeti vai mehānismi, kas paredzēti pašaizsardzībai vai sabiedriskās kārtības nodrošināšanai, bet nav ieroči) glabāšanas, nēsāšanas, realizēšanas, izmantošanas vai pielietošanas;

11.1.8. Ilgstošu apstākļu iedarbība – zaudējumi, kas radušies tādu procesu rezultātā, kuriem ir ilgstošs, progresējošs vai uzkrājošs raksturs (piemēram, pelējums, puve, korozija, putekļi, sodrēji, kvēpi, smakas, nodilums vai nolietojums);

11.1.9. Infekcija – zaudējumi saistībā ar jebkāda veida organismu inficēšanos ar vīrusiem vai patogēniem;

11.1.10. Īpašuma izmantošanas tiesību pārkāpums – zaudējumi, kas izriet no prettiesiskas jebkāda veida īpašuma vai informācijas izmantošanas (tajā skaitā, bet neaprobežojoties ar nekustamo vai kustamo īpašumu, lietojumprogrammām, intelektuālo īpašumu, patentu, autortiesību, reģistrēto preču zīmju, komercnoslēpumu izpaušanas vai konkurences tiesību pārkāpšanas);

11.1.11. Kaitīgas vielas – zaudējumi, kas radušies no sprādzienbīstamām vielām vai maisījumiem, uzliesmojošām gāzēm, šķidrumiem vai cietām vielām, toksiskām vielām, mutagēnām vielām, kancerogēnām vielām vai noturīgiem organiskiem piesārņotājiem;

Tomēr tiek atļūdzināti zaudējumi ko izraisījuši gāzes kas uzglabātas vai izmantotas Apdrošinātā īpašuma apkurei vai sadzīves tehnikas darbināšanai (piemēram, gāzes balons kas paredzēts gāzes plūtij);

11.1.12. Līgumiskā atbildība – zaudējumi, kuru atļūdzināšanu Apdrošinātais uzņēmies saskaņā ar līgumu vai citu vienošanos, ja šādu zaudējumu atļūdzināšanas pienākums nebūtu attiecināms uz Apdrošināto arī bez šāda līguma vai vienošanās, kā arī netiek atļūdzinātas nekādas soda sankcijas par līguma vai vienošanās nepildīšanu vai nepilnīgu pildīšanu (līgumsodi, nokavējuma naudas vai citas līdzīgas sankcijas);

11.1.13. Mantas zudums – zaudējumi, kas cēļušies saistībā ar mantas neizskaidrojamu zudumu;

11.1.14. Nekustamā īpašuma pārvaldīšana – zaudējumi, kas izriet no tāda nekustamā īpašuma pārvaldīšanas, kura apdrošināšanas objekta adrese nav norādīta īpašuma apdrošināšanā šajā Apdrošināšanas līgumā;

11.1.15. Nemantiskais kaitējums – zaudējumi, kas radušies tāda Trešās personas nemantisko tiesību vai nemantiskā labuma aizskāruma rezultātā, kas nav radies no sāpēm un garīgām ciešanām par cietušās personas traumu, sakropļojumu, invaliditāti vai nāvi;

11.1.16. Piesārņojums – zaudējumi saistībā ar kaitējumu ekoloģijai, bioloģiskai daudzveidībai vai zaudējumi par vides piesārņojumu, kas nav pēkšņs un neparedzēts (nav iespējams noteikt piesārņojošo vielu noplūdes, izmetes, izkaisīšanas vai izkliedēšanas laiku vai izcelšanās vietu);

11.1.17. Plaisas – zaudējumi saistībā ar plaisām būvē vai atsevišķos tās konstruktīvajos elementos;

11.1.18. Saistītās personas – zaudējumi, kas radušies:

a) Apdrošinājuma ņēmējam, Apdrošinātajam, Labuma guvējam;

b) šī punkta a) apakšpunktā minēto personu radniekiem līdz trešajai pakāpei, laulātajam, ar viņām svainībā esošajām personām līdz otrajai pakāpei;

c) personām, ar kurām šī punkta a) un b) apakšpunktos minētajām personām ir kopīga mājsaimniecība;

d) šī punkta a) apakšpunktā minētajām personām (vai to radniekiem līdz trešajai pakāpei, vai laulātajam, vai ar šo personu svainībā esošajiem līdz otrajai pakāpei) tieši vai pastarpināti pieder vairāk nekā 50 procenti no komercsabiedrības pamatkapitāla vai daļu vērtības vai kooperatīvās sabiedrības paju vērtības vai ar līgumu vai citādi ir nodrošināta izšķiroša ietekme komercsabiedrībā vai kooperatīvajā sabiedrībā;

11.1.19. Soda sankcijas – soda naudas, pārmācošas vai represīvas sankcijas un citi līdzīgi maksājumi, kuru samaksas pienākums izriet no normatīvajiem aktiem;

11.1.20. Transportlīdzekļu izmantošana – zaudējumi, kas radušies no mehānisko sauszemes transportlīdzekļu, dzelzeļa transportlīdzekļu, sliežu transportlīdzekļu, kuģošanas līdzekļu, gaisa kuģu (tajā skaitā bezpilota gaisa kuģu), kosmosa kuģu un to papildaprīkojuma vai piekabju izmantošanas.

Tomēr tiek atļūdzināti zaudējumi, kas radušies izmantojot transportlīdzekļus vai inventāru, kas paredzēts braukšanai pa sauszemi vai ūdeni, izmantojot uz tā vai tajā esošā cilvēka muskuļu spēku (tajā skaitā, bet neaprobežojoties ar velosipēdiem, laivām, vēja dēļiem un tamlīdzīgi), kā arī zaudējumi, kas radušies izmantojot tādus sauszemes mehāniskos transportlīdzekļus kuru jauda nepārsniedz 2kW un maksimālais ātrums nepārsniedz 20 km/h;

11.1.21. Uzticētais īpašums – zaudējumi, kas radušies saistībā ar Apdrošinātajam lietošanā, turējumā,

valdījumā, gādībā, uzraudzībā vai glabājumā nodotas mantas bojājumu.

Tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi, kas nodarīti īstermiņa nomā paņemtiem transportlīdzekļiem vai sporta vai atpūtas inventāram (piemēram, velosipēdiem, laivām, vēja dēļiem, sauszemes mehāniskos transportlīdzekļus kuru jauda nepārsniedz 2kW un maksimālais ātrums nepārsniedz 20 km/h un tamlīdzīgi);

11.1.22. Saimnieciskā darbība vai profesionālie pakalpojumi – zaudējumi, kas radušies no Apdrošinātā izgatavota vai pārdota produkta, sniegtiem jebkāda veida pakalpojumiem vai konsultācijām par atlīdzību vai bez tās.

Tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi kas radušies no šajā Apdrošināšanas līgumā apdrošinātā nekustamā īpašuma pārvaldīšanas, bet ne daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanas vai tāda īpašuma pārvaldīšanas kurā tiek veikta saimnieciskā darbība.

12. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ UN BTA RĪCĪBA, PIENĀKUMI UN TIESĪBAS, IESTĀJOTIES IESPĒJAMAM APDROŠINĀŠANAS GADĪJUMAM

12.1. Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā pienākums, pieļaujot Prettiesisku rīcību vai iestājoties iespējamajam Apdrošināšanas gadījumam, ir:

12.1.1. nekavējoties, tiklīdz tas ir kļuvis iespējams, sniegt Paziņojumu par iespējamiem zaudējumiem BTA;

12.1.2. saskaņojot ar BTA, veikt visus iespējamus saprātīgos pasākumus, lai novērstu vai samazinātu radušos vai iespējamus zaudējumus, kas varētu būt par pamatu Trešo personu Pretenzijām. Gadījumā, ja no Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā neatkarīgu iemeslu dēļ nav iespējams paziņot BTA par nepieciešamību veikt neatliekamus pasākumus, kas varētu novērst vai samazināt iespējamus vai radušos zaudējumus, Apdrošinājuma ņēmējam vai Apdrošinātajam neatliekamie pasākumi iespējamo vai radušos zaudējumu novēršanai vai samazināšanai ir jāveic bez saskaņošanas ar BTA;

12.1.3. uzreiz pēc saņemšanas iesniegt BTA visus ar prasību par zaudējumu atlīdzību saistītos no Trešajām personām saņemtos dokumentus (prasības, pavēstes un uzaicinājumus ierasties tiesā vai piedalīties tiesas procesā u.c.), kā arī iesniegt BTA visu pieejamo informāciju un BTA pieprasīto dokumentāciju, kas ļauj spriest par nodarīto zaudējumu iemesliem, raksturu un apmēriem;

12.1.4. tādā mērā, kādā tas iespējams, nodrošināt BTA piedalīšanos zaudējumu iemeslu un apmēra noteikšanā;

12.1.5. pēc BTA pieprasījuma pilnvarot BTA nepieciešamo dokumentu vai to kopiju iegūšanai un Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā interešu pārstāvēšanai tiesā vai citās instancēs;

12.1.6. piedalīties procesuālās izmeklēšanas darbībās un tiesas procesā, kas saistīts ar Trešās personas prasību pret Apdrošināto par tā Prettiesiskas rīcības rezultātā nodarītajiem zaudējumiem. Ja Apdrošinātā ļauns nolūks vai rupja neuzmanība ir bijusi par iemeslu tam, lai nepiedalītos procesuālās izmeklēšanas darbībās vai tiesas procesā, Apdrošinātais atlīdzina BTA šīs darbības vai bezdarbības izraisītos zaudējumus.

12.2. BTA var atteikties izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību un vienpusēji izbeigt Apdrošināšanas līgumu, neatmaksājot Apdrošināšanas prēmiju, ja Apdrošinātais ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no iepriekšminētajām darbībām. Minētās sekas par 12.1.6. punktā minēto darbību neizpildi iestājas gadījumā, ja Apdrošinātā darbības rezultātā nav iespējams pilnīgi noskaidrot negadījuma apstākļus, kas bija par pamatu Trešās personas prasībai vai veikt nepieciešamās procesuālās darbības, lai pamatoti noraidītu Trešās personas prasību.

12.3. Apdrošinājuma ņēmējam un Apdrošinātajam ir pienākums pēc BTA pieprasījuma informāciju iesniegt rakstveidā, t.i., papīra formātā pašrocīgi parakstītu vai elektroniskā dokumenta formā, parakstītu ar drošu elektronisko parakstu.

12.4. BTA ir tiesības, bet nav pienākuma pārņemt un Apdrošināta vārdā izskatīt un kārtot jebkuru Pretenziju, vai noslēgt mierlīgumu jebkurā tās izskatīšanas stadijā vai instancē, kā arī celt prasību un pārstāvēt Apdrošinātā intereses tiesā. BTA ir rīcības brīvība, izvēloties prasību kārtošanas veidu un stratēģiju, bet Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā pienākums ir sniegt BTA visu nepieciešamo informāciju vai palīdzību šo procesu kārtošana.

12.5. BTA ir tiesības jebkurā Trešās personas Pretenzijas izskatīšanas stadijā ieteikt Apdrošinātajam vai tās pilnvarotajām personām par noteiktu naudas summu noregulēt attiecīgo Pretenziju.

13. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS IZMAKSAS KĀRTĪBA

13.1. Lai BTA varētu izskatīt iespējamo Apdrošināšanas gadījumu un veikt Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, Apdrošinātajam BTA jāiesniedz šādi dokumenti:

- 13.1.1.** Apdrošinātā aizpildīts atlīdzības pieteikums;
- 13.1.2.** Trešās personas Pretenzija;
- 13.1.3.** visi no Trešās personas saņemtie dokumenti saistībā ar Apdrošināšanas gadījumu;
- 13.1.4.** citi dokumenti, piemēram:
 - 13.1.4.1.** kas pamato Apdrošinātā atbildību vai attaisno Apdrošināto;
 - 13.1.4.2.** kas izskaidro zaudējumu cēloni (Apdrošinātā paskaidrojums u.tml.);
 - 13.1.4.3.** kas pamato Apdrošinātā Prettiesisko rīcību;
 - 13.1.4.4.** kas fiksē zaudējumu faktu (fotofiksācija, negadījuma vietas apsekošanas akti, eksperta slēdzieni u.tml.);
 - 13.1.4.5.** kas pamato zaudējumu apmēru un to samazināšanas vai novēršanas izmaksas (tāmes, rēķini, čeki vai citi zaudējumu apmēru vai pakalpojumu izmaksas pamatojoši dokumenti).
- 13.2.** Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais nodrošina BTA ar visu BTA pieprasīto informāciju un dokumentiem, tai skaitā tādiem, kas satur komercnoslēpumu vai īpašas kategorijas personas datus, ja vien tie ir Apdrošinājuma ņēmējam vai Apdrošinātajam pieejami, lai BTA varētu noteikt iespējamā Apdrošināšanas gadījuma cēloņus un nodarīto zaudējumu apmēru.
- 13.3.** Aprēķinot Apdrošināšanas atlīdzības apmēru, BTA ir tiesības to samazināt par nesamaksāto Apdrošināšanas prēmijas daļu, ja Apdrošināšanas polisē paredzēta Apdrošināšanas prēmijas samaksa pa daļām.
- 13.4.** Ja Apdrošināšanas gadījumā zaudējumi ir nodarīti vairākām Trešajām personām un zaudējumu apmērs pārsniedz Atbildības limitu par vienu apdrošināšanas gadījumu, BTA izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību Pretenziju un to pamatojošo dokumentu iesniegšanas secībā līdz brīdim, kad izmaksāto Apdrošināšanas atlīdzību summa sasniedz Atbildības limitu par vienu apdrošināšanas gadījumu apmēru.
- 13.5.** Visas ar Apdrošināšanas līgumu saistītās Apdrošināšanas atlīdzības BTA izskata Pretenziju un to pamatojošo dokumentu iesniegšanas secībā līdz brīdim, kad izmaksāto Apdrošināšanas atlīdzību summa sasniedz Atbildības limitu par apdrošināšanas periodu kopā.
- 13.6.** Ja Apdrošināšanas gadījumā konstatēta vairāku personu atbildība, BTA izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību proporcionāli Apdrošinātā atbildības pakāpei.
- 13.7.** Ja Trešās personas zaudējumus atlīdzinājušas citas personas kuras pārņēmušas Trešās personas prasījuma tiesības pret Apdrošināto uz jebkāda pamata (piemēram, subrogācija, cesija), BTA izskata Apdrošināšanas atlīdzību tādā pašā kārtībā kā, ja Pretenzija būtu saņemta no Trešās personas. Izdevumi, saistībā ar Trešās personas prasījumu tiesību nodošanu, netiek uzskatīti par atlīdzinājumiem.
- 13.8.** Ja Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta pie vairākiem apdrošinātājiem, BTA izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību proporcionāli Apdrošināšanas līgumos noteiktajam Atbildības limitam par vienu apdrošināšanas gadījumu. BTA un citi apdrošinātāji, pie kuriem apdrošināta Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība, var vienoties par citu Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtību, ja tam piekrīt Trešā persona.
- 13.9.** Ja Apdrošināšanas gadījuma brīdī Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība BTA ir apdrošināta ar vairākiem Apdrošināšanas līgumiem, kas attiecas uz Apdrošināšanas gadījumu, Apdrošināšanas līgumos norādītie atbildības limiti nesummējas un BTA izmaksātais Apdrošināšanas atlīdzības apmērs nevar pārsniegt lielāko no Atbildības limitiem par vienu apdrošināšanas gadījumu, kas norādīti attiecīgajās Apdrošināšanas polisēs.
- 13.10.** Atbildības limits netiek samazināts par pašriska apmēru.
- 13.11.** Ja BTA izmaksātās Apdrošināšanas atlīdzības sasniedz sadaļā "Atbildības limits" atrunātos limitus, BTA atsaka visas atvērtās un vēl nenoregulētās atlīdzību lietas, kā arī visus jaunus Atlīdzību pieteikumus par jau notikušajiem Apdrošināšanas gadījumiem.
- 13.12.** Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Trešajai personai. Ja Apdrošinātais ir atlīdzinājis zaudējumus Trešajai personai, tad Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Apdrošinātajam.
- 13.13.** Tiesas un ar lietas vešanu saistīto izdevumu atlīdzināšana notiek šādā kārtībā:
 - 13.13.1.** Šādi izdevumi tiek atlīdzināti gadījumā, ja Trešās personas prasījums saistībā ar Prettiesisku rīcību ir apmierināts pilnīgi vai daļēji un saskaņā ar Apdrošināšanas līguma noteikumiem Prettiesiska rīcība ir atzīta par Apdrošināšanas gadījumu.
 - 13.13.2.** Gadījumā ja Trešās personas prasība tiesā bijusi celta arī par tādu zaudējumu atlīdzināšanu kuru atlīdzināšanu neparedz Apdrošināšanas līgums, BTA atlīdzina Tiesas un ar lietas vešanu saistītos izdevumus proporcijā kādu sastāda ar Apdrošināšanas līgumu atlīdzināmo zaudējumu daļa no kopējās apmierinātās prasības.
 - 13.13.3.** Ja Trešā persona neztur savus prasījumus saistībā ar to, ka Apdrošinātais tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, tad Tiesas un ar lietas vešanu saistītie izdevumi tiek atlīdzināti tikai tādā gadījumā, ja Apdrošinātais pirms lēmuma pieņemšanas par prasības apmierināšanu, to saskaņojis ar BTA.
 - 13.13.4.** Ja atbildības par zaudējumu nodarīšanu neatzišana ir bijusi par pamatu tiesvedības procesa uzsākšanai un BTA nav izmaksājusi Apdrošināšanas atlīdzību, balstoties tikai uz Apdrošinātā atbildības par zaudējumu nodarīšanas neatzišanas faktu, BTA neatlīdzina Tiesas un ar lietas vešanu

saistītos izdevumus arī gadījumā, ja Apdrošinātais atzinis atbildību pēc tiesvedības procesa uzsākšanas vai ja tiesa atzinusi Apdrošināto par atbildīgu par zaudējumu nodarīšanu.

III VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

Šie noteikumi tiek piemēroti gan īpašuma, gan civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā.

14. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA STĀŠANĀS SPĒKĀ UN SPĒKĀ ESĪBA

- 14.1.** Šis nodaļas ietvaros ar terminu „apdrošināšanas prēmija” jāsaprot:
- 14.1.1.** apdrošināšanas prēmija, ja apdrošināšanas prēmijas samaksa ir noteikta ar samaksu vienā daļā;
 - 14.1.2.** apdrošināšanas prēmijas pirmā daļa, ja apdrošināšanas prēmijas samaksa ir noteikta ar samaksu pa daļām.
- 14.2.** Apdrošināšanas aizsardzība stājas spēkā apdrošināšanas līgumā norādītā apdrošināšanas perioda pirmās dienas plkst. 00:00, bet ne ātrāk kā ar apdrošināšanas prēmijas samaksas brīdi, izņemot šo noteikumu 14.3.punktā paredzēto gadījumu.
- 14.3.** Ja puses apdrošināšanas līgumā vienojušās, ka apdrošināšanas prēmija jāsamaksā pēc apdrošināšanas līgumā norādītā apdrošināšanas perioda sākuma, tad apdrošināšanas aizsardzība stājas spēkā apdrošināšanas perioda pirmās dienas plkst. 00:00, ar nosacījumu, ka Apdrošinājuma ņēmējs samaksās apdrošināšanas prēmiju apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā un apmērā.
- 14.4.** Ja apdrošināšanas prēmija ir samaksāta pēc apdrošināšanas līgumā noteiktā samaksas termiņa un līdz apdrošināšanas prēmijas samaksas dienai nav iestājies apdrošinātais risks, tad BTA ir tiesības pieņemt vienu no lēmumiem:
- 14.4.1.** pieņemt ar nokavējumu samaksāto apdrošināšanas prēmiju un šādā gadījumā apdrošināšanas līgums un apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā no apdrošināšanas perioda pirmās dienas. Par šo BTA lēmumu atsevišķs paziņojums Apdrošinājuma ņēmējam netiek nosūtīts;
 - 14.4.2.** nepieņemt ar nokavējumu samaksāto apdrošināšanas prēmiju un šādā gadījumā apdrošināšanas līgums un apdrošināšanas aizsardzība nav stājusies spēkā. Par šo lēmumu BTA nosūtīs Apdrošinājuma ņēmējam paziņojumu un atmaksās Apdrošinājuma ņēmējam ar nokavējumu samaksāto apdrošināšanas prēmiju.
- 14.5.** Ja apdrošināšanas prēmija ir samaksāta vēlāk nekā iepriekšējā dienā pirms apdrošinātā riska iestāšanās, tad apdrošināšanas līgums un apdrošināšanas aizsardzība nav stājusies spēkā. Šajā gadījumā BTA nosūtīs Apdrošinājuma ņēmējam paziņojumu par apdrošināšanas līguma spēkā neesību un atmaksās ar nokavējumu samaksāto apdrošināšanas prēmiju, bet minētā paziņojuma nosūtīšana un apdrošināšanas prēmijas atmaksa noteiktajā termiņā nav priekšnosacījums apdrošināšanas līguma spēkā neesībai.
- 14.6.** Apdrošināšanas līgums ir spēkā līdz tajā norādītā apdrošināšanas perioda pēdējās dienas plkst. 24:00, ja vien Apdrošinājuma ņēmējam un BTA vienojoties vai citu iemeslu dēļ tas nav izbeigts pirms termiņa.

15. APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS SAMAKSAS KĀRTĪBA

- 15.1.** Apdrošināšanas prēmija Apdrošinājuma ņēmējam jāsamaksā apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā un apmērā.
- 15.2.** Apdrošināšanas prēmija tiek uzskatīta par samaksātu:
- 15.2.1.** ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta skaidrā naudā – brīdī, kad Apdrošinājuma ņēmējs attiecīgo naudas summu ir iemaksājis BTA, ko apliecina iemaksas attaisnojošs dokuments;
 - 15.2.2.** ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar bezskaidras naudas norēķinu – brīdī, kad BTA ir saņēmusi maksājumu BTA norādītajā kontā;
 - 15.2.3.** ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar samaksu apdrošināšanas starpniekam, kuru BTA nepārprotami ir pilnvarojusi iekasēt apdrošināšanas prēmiju – brīdī, kad Apdrošinājuma ņēmējs attiecīgo naudas summu ir iemaksājis apdrošināšanas starpniekam, ko apliecina iemaksas attaisnojošs dokuments, vai brīdī, kad apdrošināšanas starpnieks ir saņēmis maksājumu tā norādītajā kontā.
- 15.3.** Ja Apdrošinājuma ņēmējs apdrošināšanas prēmiju nesamaksā apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā, BTA ir tiesības pieprasīt un Apdrošinājuma ņēmēja pienākums ir maksāt BTA līgumsodu 0.1% apmērā no nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu, tomēr kopējā nokavējuma procentu summa nevar pārsniegt 10% no nesamaksātās apdrošināšanas prēmijas summas.

16. PIENĀKUMS SNIEGT INFORMĀCIJU

- 16.1.** Pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas Apdrošinājuma ņēmējam un Apdrošinātajam ir jāsniedz BTA pilnīga un patiesa informācija par apdrošināšanas objektu un cita informācija, ko BTA ir lūgusi sniegt, jo tā ir svarīga apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības izvērtēšanai.
- 16.2.** Ja apdrošināšanas līgums par tā paša apdrošināšanas objekta apdrošināšanu tiek noslēgts atkārtoti uzreiz pēc iepriekšējā apdrošināšanas līguma un, noslēdzot atkārtoto apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma

ņēmējs vai Apdrošinātais nenorāda, ka informācija, ko tas sniedzis, noslēdzot iepriekšējo apdrošināšanas līgumu, ir mainījies, BTA paļausies, ka iepriekš sniegtā informācija nav mainījies.

16.3. Ja Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais nav sniedzis BTA pieprasīto informāciju vai sniedzis nepatiesu vai nepilnīgu informāciju:

16.3.1. ar vieglu neuzmanību, tad BTA ir tiesības piedāvāt Apdrošinājuma ņēmējam izdarīt grozījumus apdrošināšanas līgumā, tai skaitā palielināt apdrošināšanas prēmijas apmēru. Gadījumā, ja Apdrošinājuma ņēmējs piedāvājumā noteiktajā termiņā nepiekrīt piedāvātajiem apdrošināšanas līguma grozījumiem, apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu ar brīdi, kad beidzies piedāvājuma termiņš, ja vien BTA piedāvājumā nav noteikts citādi;

16.3.2. Jaunā nolūkā vai pieļaujot rupju neuzmanību, tad apdrošināšanas līgums nav spēkā no noslēgšanas brīža un iemaksāto apdrošināšanas prēmiju BTA neatmaksā.

16.4. Apdrošinājuma ņēmējam un Apdrošinātajam nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, ir jāpaziņo BTA, ja Apdrošināšanas līguma darbības laikā ir mainījies pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas sniegtā informācija.

16.5. Saņemot no Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā informāciju par izmaiņām pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas sniegtajā informācijā, BTA izvērtē, vai izmaiņas ir ietekmējušas apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību un:

16.5.1. piedāvā Apdrošinājuma ņēmējam izdarīt grozījumus apdrošināšanas līgumā. Gadījumā, ja Apdrošinājuma ņēmējs piedāvājumā noteiktajā termiņā nepiekrīt BTA piedāvātajiem apdrošināšanas līguma grozījumiem, apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu ar brīdi, kad beidzies piedāvājuma termiņš, ja vien BTA piedāvājumā nav noteikts citādi;

16.5.2. izbeidz apdrošināšanas līgumu, paziņojot par to Apdrošinājuma ņēmējam, ja izmaiņas sniegtajā informācijā ir palielinājušas apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību tiktāl, ka zinot šo informāciju apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī, BTA nebūtu noslēgusi apdrošināšanas līgumu.

16.6. Ja Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais nav paziņojis BTA par izmaiņām pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas sniegtajā informācijā:

16.6.1. Jauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ, tad BTA ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību un nekavējoties izbeigt apdrošināšanas līgumu, neatmaksājot iemaksāto apdrošināšanas prēmiju;

16.6.2. jo informācija par izmaiņām sniegtajā informācijā ir atklājusies tikai iestājoties apdrošinātajam riskam un Apdrošinājuma ņēmējam un Apdrošinātajam pirms tam nebija zināma, tad:

16.6.2.1. BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, nepārsniedzot iemaksātās apdrošināšanas prēmijas apmēru, ja BTA pierādīs, ka zinādama faktiskos apstākļus nebūtu noslēgusi apdrošināšanas līgumu;

16.6.2.2. BTA piedāvā izdarīt grozījums apdrošināšanas līgumā vai izbeidz apdrošināšanas līguma darbību atkarībā no tā, cik būtiski atklājušies faktiskie apstākļi palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību.

17. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMU NOSLĒGŠANA AR DISTANCES SAZIŅAS LĪDZEKĻU STARPniecību

17.1. Apdrošināšanas līgumu var noslēgt ar distances saziņas līdzekļu starpniecību, t.i., ar pasta, interneta, elektroniskā pasta, tālruna vai citu informācijas apmaiņas līdzekļu starpniecību.

17.2. Ja apdrošināšanas līgumu noslēdz Apdrošinājuma ņēmējs, kas ir patērētājs, tad uz šādu apdrošināšanas līgumu tiek attiecināti Distances līguma noteikumi, kas ir publiski pieejama BTA tīmekļvietnē www.bta.lv. Distances līguma noteikumos cita starpā ir aprakstīta atteikuma tiesību, t.i., tiesību atteikties no noslēgtā apdrošināšanas līguma, izmantošanas kārtība, tostarp pieejama iesnieguma veidlapa, kas var tikt izmantota atteikuma tiesību īstenošanai.

17.3. Patērētājs ir fiziska persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību.

18. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DARBĪBAS IZBEIGŠANA

18.1. Apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas apdrošināšanas perioda pēdējās dienas plkst. 24:00.

18.2. Apdrošinājuma ņēmējam ir tiesības jebkurā laikā vienpusējā kārtā izbeigt apdrošināšanas līguma darbību, 15 kalendārās dienas iepriekš iesniedzot BTA iesniegumu. Apdrošināšanas līguma darbība tiks izbeigta iesniegumā norādītajā datumā, bet ne ātrāk kā iesnieguma saņemšanas dienā un:

18.2.1. ja apdrošināšanas līguma darbības laikā nav izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība un nav pieteikts iespējamais apdrošināšanas gadījums, tad BTA atmaksā Apdrošinājuma ņēmējam iemaksātās apdrošināšanas prēmijas daļu par katru apdrošināšanas līguma darbības atlikušo dienu līdz apdrošināšanas līguma termiņa beigām, ieturot ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos BTA izdevumus 15% apmērā no neizmantotās apdrošināšanas prēmijas, t.i., no apdrošināšanas prēmijas daļas, kas atbilst neizmantotajam apdrošināšanas līguma darbības periodam, bet ne vairāk kā no viena gada apdrošināšanas prēmijas, ja puses nav vienojušās savādāk;

18.2.2. ja apdrošināšanas līguma darbības laikā ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība vai ir pieteikts

iespējamais apdrošināšanas gadījums, tad BTA atmaksā Apdrošinājumaņēmējam starpību, ja tāda pastāv, starp BTA samaksātās apdrošināšanas prēmijas summu, kas atbilst apdrošināšanas līguma darbības atlikušajām dienām līdz apdrošināšanas līguma termiņa beigām, un izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summu, ieturot ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos BTA izdevumus 15% apmērā no neizmantotās apdrošināšanas prēmijas, t.i., no apdrošināšanas prēmijas daļas, kas atbilst neizmantotajam apdrošināšanas līguma darbības periodam, bet ne vairāk kā no viena gada apdrošināšanas prēmijas, ja puses nav vienojušās savādāk.

- 18.3.** Ja apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā apdrošināšanas prēmijas kārtējā daļa nav samaksāta pilnā apmērā, tad BTA ir tiesības, pirms tam nosūtot brīdinājumu, izbeigt apdrošināšanas līguma darbību. Sekas, kādas iestājas apdrošināšanas prēmijas, ja tā nav sadalīta vairākos maksājumos, vai tās pirmās daļas savlaicīgas nesamaksāšanas gadījumā, ir norādītas šo noteikumu sadaļā „Apdrošināšanas aizsardzības stāšanās spēkā un spēkā esība”.
- 18.4.** BTA ir tiesības pirms termiņa izbeigt apdrošināšanas līgumu ar apdrošinātā riska iestāšanās brīdi, neizmaksājot apdrošināšanas atlīdzību un neatmaksājot samaksāto apdrošināšanas prēmiju, ja Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai Labuma guvējs ar ļaunu nolūku vai pieļaujot rupju neuzmanību:
- 18.4.1.** ir veicis darbības vai pieļāvis bezdarbību, kas palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību;
- 18.4.2.** nav nekavējoties, tiklīdz tas kļuvis iespējams, paziņojis BTA par apdrošinātā riska iestāšanos, nav veicis visus iespējamus saprātīgos pasākumus, lai samazinātu zaudējumus vai nav ievērojis BTA norādījumus, ja tādi sniegti;
- 18.4.3.** pēc BTA pieprasījuma nav nodrošinājis iespēju konstatēt un novērtēt zaudējumu apmēru, to rašanās apstākļus; pēc BTA pieprasījuma nav iesniedzis visus tā rīcībā esošos dokumentus un patiesu informāciju, kas raksturo apdrošinātā riska iestāšanos un tā izraisītos zaudējumus vai nav pildījis citus Apdrošināšanas līgumā paredzētos pienākumus pēc apdrošinātā riska iestāšanās.
- 18.5.** Ja apdrošinātais risks iestājas Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai Labuma guvēja ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ, tad apdrošināšanas līguma darbība ir uzskatāma par izbeigtu no apdrošinātā riska iestāšanās brīža. Šajā gadījumā BTA neizmaksā apdrošināšanas atlīdzību un neatmaksā iemaksāto apdrošināšanas prēmiju. Ja ar vienu apdrošināšanas līgumu ir apdrošināti vairāki Apdrošinātie vai ir vairāki Labuma guvēji, apdrošināšanas līgums saglabā savu spēku attiecībā uz pārējiem Apdrošinātajiem un Labuma guvējiem, kuri nav vainojami pie apdrošinātā riska iestāšanās, ja ir iespējams saglabāt apdrošināšanas līguma spēku.
- 18.6.** Gan Apdrošinājumaņēmējam, gan BTA ir tiesības, pirms tam nosūtot paziņojumu, izbeigt apdrošināšanas līguma darbību pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas. Šajā gadījumā, BTA atmaksā Apdrošinājumaņēmējam apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka no samaksātās apdrošināšanas prēmijas atskaitot apdrošināšanas atlīdzību, apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušos periodu un ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos BTA izdevumus 15% apmērā no neizmantotās apdrošināšanas prēmijas, t.i., no apdrošināšanas prēmijas daļas, kas atbilst neizmantotajam apdrošināšanas līguma darbības periodam, ja puses nav vienojušās savādāk.
- 18.7.** BTA un Apdrošinājumaņēmējs bez Apdrošinātā un Labuma guvēja piekrišanas ir tiesīgi vienoties par apdrošināšanas līguma izbeigšanu, izņemot gadījumus, kad:
- 18.7.1.** apdrošināšanas līgumā ir noteikts citādi;
- 18.7.2.** apdrošināšanas gadījums ir iestājies un apdrošināšanas līguma izbeigšanas rezultātā BTA tiktu atbrīvota no apdrošināšanas atlīdzības izmaksas pienākuma.
- 18.8.** Apdrošināšanas līguma darbība pirms termiņa tiek izbeigta citos Latvijas Republikas likumā „Apdrošināšanas līguma likums” noteiktajos gadījumos.

19. VISPĀRĒJIE IZŅĒMUMI

- 19.1.** Ja apdrošināšanas līgumā nav paredzēts savādāk, BTA neizmaksā apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinātā riska iestāšanās tieši vai netieši izraisījis:
- 19.1.1.** Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, Labuma guvēja ļauns nolūks vai rupja neuzmanība;
- 19.1.2.** karš, iebrukums, okupācija, aneksija, ārvalsts naidīgs akts (ar vai bez pierādījumiem par ārvalsts iesaisti šādā aktā), karadarbība vai karam pielīdzināma operācija (ar vai bez kara pieteikšanas); pilsoņu karš, dumpis, streiks, sacelšanās, nemieri, revolūcija, militāras vai uzurpētas varas sacelšanās, kara stāvoklis vai ar to saistītās laupīšanas vai marodierisms, vardarbība, vandālisms, sabotāža; streiks, lokauts, sabiedriskās kārtības traucēšana mērogā, kas pielīdzināms tautas sacelšanās vai dumpim; mantas konfiskācija, nacionalizācija, atsavināšana, rekvizīcija, sagraušana vai iznīcināšana, ja to radījusi vai sankcionējusi juridiski vai faktiski atzīta valsts, vai starptautiski neatzīts ārvalstu spēks, neatkarīgi no tā, vai tas ir likumīgi, vai nē; citi politiskie riski, tai skaitā netiek atlīdzināti arī jebkādi zaudējumi vai izdevumi, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar jebkādiem iepriekš minēto notikumu novēršanas pasākumiem;
- 19.1.3.** tieša vai netieša kodolspārdziena iedarbība, kodolenerģijas vai radioaktīvo vielu iedarbība, tieša vai

netieša radioaktīvā piesārņošana;

- 19.1.4.** teroristisks akts (akts, kas izpaužas kā spēka un vardarbības pielietošana, vai draudi to pielietot no jebkuras personas vai personu grupas puses, kas rīkojas vienatnē vai saistībā ar kādu organizāciju vai valdību, vai tās vārdā, kas tiek darīts politisko, reliģisko, ideoloģisko vai etnisko iemeslu dēļ un, kas sevi iekļauj nodomu ietekmēt valdību vai turēt briesmās sabiedrību vai kādu tās daļu), tai skaitā netiek atlīdzināti arī zaudējumi, kas radušies saistībā ar terora akta novēršanas pasākumiem;
- 19.1.5.** kibertelpā noticis vai draudošs informācijas tehnoloģiju drošības incidents.
Kibertelpa ir interaktīva vide, kura ietver lietotājus, tīklus, skaitļošanas tehnoloģijas, programmatūru, procesus, pārsūtītas jeb uzglabātas informācijas kopumu, lietojumprogrammas, pakalpojumus un sistēmas, kas ir savienotas tieši vai netieši, izmantojot internetu, telekomunikācijas vai datortīklus, un kurā mijiedarbojas tās lietotāji. Kibertelpai nav fizisko robežu. Informācijas tehnoloģijas ir tehnoloģijas, kuras tām paredzēto uzdevumu izpildei veic informācijas elektronisko apstrādi, tai skaitā izveidošanu, dzēšanu, glabāšanu, attēlošanu vai pārsūtīšanu. Informācijas tehnoloģiju drošības incidents ir kaitīgs notikums vai nodarījums, kura rezultātā tiek apdraudēta informācijas tehnoloģiju integritāte, pieejamība vai konfidencialitāte.
- 19.2.** BTA nav tiesīga nodrošināt apdrošināšanu un BTA nav pienākuma maksāt Apdrošināšanas atlīdzību vai sniegt labumu saskaņā ar Apdrošināšana līgumu ciktāl šādas apdrošināšanas nodrošināšana, Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa vai labuma sniegšana:
- 19.2.1.** pakļautu BTA sankcijām, aizliegumiem vai ierobežojumiem, kas noteikti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijām vai tirdzniecības vai ekonomiskām sankcijām, Eiropas Savienības, Latvijas Republikas vai Amerikas Savienoto Valstu normatīvajiem aktiem (ar nosacījumu, ka tas nepārkāpj nekādus noteikumus vai normatīvos aktus, kas piemērojami BTA);
- 19.2.2.** pakļautu pārapdrošināšanas sabiedrību, kurai pārapdrošināšanā nodots apdrošināšanas līgums, sankcijām, aizliegumiem vai ierobežojumiem, kas noteikti saskaņā ar pārapdrošināšanas sabiedrības reģistrācijas valsts normatīvajiem aktiem.
- 19.3.** Par apdrošināšanas gadījumu netiek uzskatīts un netiek atlīdzināti zaudējumi, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar:
- 19.3.1.** valsts vai pašvaldību institūciju lēmumiem;
- 19.3.2.** gadījumiem, kas notikušas pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas;
- 19.3.3.** izsludinātu ārkārtējo situāciju vai izņēmuma stāvokli, tai skaitā netiek atlīdzināti arī jebkādi zaudējumi vai izdevumi, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar jebkādiem ārkārtējās situācijas vai izņēmuma stāvokļa novēršanas pasākumiem;
- 19.3.4.** izsludinātu epidēmiju vai pandēmiju.

20. LĒMUMA PAR APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBU PIENEMŠANA UN ATLĪDZĪBAS IZMAKSA

- 20.1.** Ne vēlāk kā 15 kalendāro dienu laikā pēc visu BTA pieprasīto dokumentu saņemšanas, kas nepieciešami iespējamā apdrošināšanas gadījuma cēloņu noskaidrošanai un zaudējumu apmēra noteikšanai, BTA pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.
- 20.2.** Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Labuma guvējam gadījumā, ja Apdrošinājumaņēmējs vienlaicīgi ir arī Apdrošinātais un ir izpildīti visi Apdrošināšanas līguma likumā paredzētie noteikumi apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai.
- 20.3.** Ja Apdrošinātā ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ BTA nav vai nebūs iespējams celt subrogācijas prasību, BTA var neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, par kādu nav vai nebūs iespējams celt prasību vai, ja apdrošināšanas atlīdzība ir izmaksāta, prasīt no Apdrošinātā, lai tas atmaksā izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību.
- 20.4.** Ja apdrošināšanas atlīdzības izmaksa BTA vainas dēļ tiek aizkavēta, tad BTA maksā līgumsodu 0.1% apmērā no neizmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summas par katru nokavēto dienu, tomēr kopējā līgumsoda summa nevar pārsniegt 10% no neizmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summas.
- 20.5.** BTA neiepazīstina personu, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību, ar dokumentiem un neizsniedz dokumentu kopijas, ja:
- 20.5.1.** saistībā ar apdrošinātā riska iestāšanās apstākļiem BTA ir iesniegusi dokumentus tiesību aizsardzības iestādēm kriminālprocesa ietvaros;
- 20.5.2.** dokumenti satur citas personas komercnoslēpumu vai personas datus, kurus persona, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību, nav tiesīga iegūt.

21. SŪDZĪBU UN STRĪDU IZSKATĪŠANAS KĀRTĪBA

- 21.1.** Kārtība, kādā BTA izskata apdrošināšanas pieteikuma iesniedzēja, Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, Labuma guvēja, Trešās personas un citas personas, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību, iesniegtu sūdzību par neapmierinātību ar apdrošināšanas līgumu vai apdrošināšanas pakalpojumu, ir publiski pieejama BTA tīmekļvietnē www.bta.lv.

- 21.2.** Visi strīdi, kas rodas starp apdrošināšanas līguma pusēm, tiek risināti sarunu ceļā. Ja savstarpēja vienošanās netiek panākta, tad jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, kas izriet no apdrošināšanas līguma, kas skar to vai tā pārkāpumu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, tiks galīgi izšķirta Latvijas Republikas tiesā, Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja apdrošināšanas līgumā BTA un Apdrošinājuma ņēmējs nav vienojušies par citu strīdu izskatīšanas kārtību.

22. PERSONAS DATU APSTRĀDE

- 22.1.** BTA kā personas datu apstrādes pārzinis apstrādā fizisko personu personas datus, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa regulā 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) un citos normatīvajos aktos noteiktās personas datu apstrādes prasības.
- 22.2.** BTA veikto personas datu apstrādes principi ir publiskoti BTA tīmekļvietnē www.bta.lv.

23. SUBROGĀCIJAS TIESĪBAS

- 23.1.** Ja BTA ir izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību, tad BTA subrogācijas ietvaros pārņem prasības tiesības izmaksātās summas apmērā pret personu, kura ir atbildīga par zaudējumiem.
- 23.2.** Ja BTA izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība sedz tikai daļu no nodarītajiem zaudējumiem un BTA subrogācijas prasību ceļ viena gada laikā no apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīža, tad BTA par to informē Apdrošināto, kurš var pieteikt savu prasību kā līdzprasītājs vai arī celt prasību atsevišķi.
- 23.3.** Izmantojot subrogācijas tiesību, BTA nevērsīsies ar prasību pret Apdrošinātā bērniem, vecākiem vai laulāto. Izņēmums ir tādi apdrošināšanas gadījumi, kad vainīgais tos ir izraisījis ar ļaunu nolūku vai pieļaujot rupju neuzmanību.

24. INFORMĀCIJAS KONFIDENCIALITĀTE

- 24.1.** Puses apņemas neizpaust apdrošināšanas līguma ietvaros saņemto informāciju par apdrošināšanas līguma dalībniekiem vai trešajām personām, kā arī neizmantojot to pretēji pārējo apdrošināšanas līguma dalībnieku interesēm, izņemot Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktos gadījumus. BTA ir tiesības sniegt ar apdrošināšanas līgumu saistīto informāciju ekspertiem, pārapdrošinātājiem, personām, ko BTA piesaistījusi apdrošināšanas līguma izpildei, kā arī glabāt to BTA datu bāzēs.

25. PĀRĒJIE NOTEIKUMI

- 25.1.** Ar Apdrošināšanas līgumu saistītos paziņojumus, pieprasījumus un informāciju BTA kā arī Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais un Labuma guvējs sniedz rakstveidā vai izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju vai distances saziņas līdzekli par kura izmantošanu puses ir vienojušās apdrošināšanas līgumā.
- 25.2.** Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā BTA maina savu juridisko formu, nosaukumu, kontaktinformāciju un citu tamlīdzīgu informāciju, kas nepieciešama Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā vai labuma guvēja līgumisko saistību izpildei, BTA nekavējoties par to informē, publicējot šo informāciju tīmekļvietnē www.bta.lv.
- 25.3.** Pēc Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā, labuma guvēja vai citas personas, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību, pieprasījuma BTA savus paziņojumus, pieprasījumus un informāciju, kas sniegta, izmantojot tīmekļvietni, pastāvīgu informācijas nesēju vai citus distances saziņas līdzekļus, sniedz pieprasītājam rakstveidā un bez maksas.
- 25.4.** No apdrošināšanas līgumiem izrietošo līgumisko attiecību noregulēšanai tiks piemēroti normatīvie akti.
- 25.5.** Ja tiek konstatētas pretrunas starp šo noteikumu tekstu latviešu valodā un noteikumu tulkojumu jebkādā svešvalodā, prioritārs un pusēm saistošs ir šo noteikumu teksts latviešu valodā.